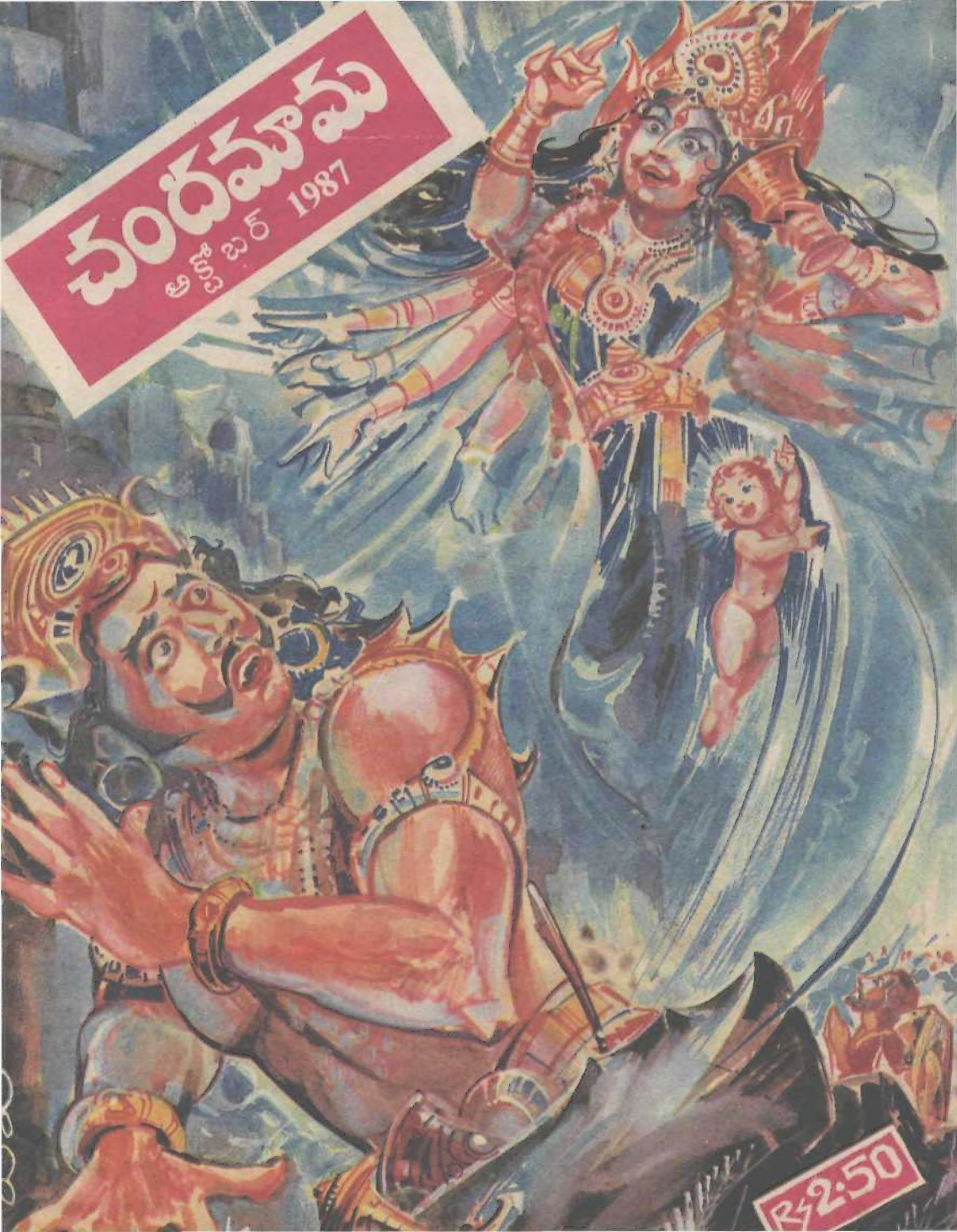

చందమామ

అక్టోబర్ 1987

Rs 2.50

OCT-1987

A Super treat in every sweet!

SUPER SIZE! SUPER TASTE!

nutrine
SuperStar

Premium toffees

TWIN TREAT

DELITE

TOP CREAM

Heavenly
delights

ధాన్య రీపంట్! అత్యధికంగా అమ్మబడి మిఠాయిలు
స్వ్యాటిస్ఫం కృష్ణవారి కంపెనీ ప్రొ. చెమలెర, చివరలు ఆంధ్రప్రదేశ్

CLARION/NC/8636

వనిత

నవంబర్ '87 నంచిక

దీపావళి విశేష నంచికగా వెలువడుతోంది!

విశిష్ట ఆకర్షణ:

సుప్రసిద్ధ రచయిత్రి

వాసిరెడ్డి సీతాదేవి

వినుత్తు నశేష నవల

ఈ నంచిక నుంచే

ఆరంభం!

ఆకర్షణలు + ప్రత్యేక

ఆకర్షణలు!

సుప్రసిద్ధ

రచయిత్రుల

కథానికలు

అబాలగోపాలాన్ని

ఆకట్టుకుంటున్న

డా॥భానుమతీ రామకృష్ణ

'వినోదవాణి'

బహుమతి పొందిన వది వనందైన చిట్టి కథలు వర్ణ చిత్రాలతో ప్రత్యేక పంటకాలు

ఇంకా....

వెండితో అందమైన ఆభరణాలు, దక్షిణ భారతదేశంలో వట్టు చీరల పరిశ్రమ, విహార యాత్రా స్థలం మానన నరోవరం గురించి ప్రత్యేక వ్యాసాలు, హస్తకళలు, శరీర సౌష్ఠ్యం, వైద్య రంగం, చట్టం మొదలైన అంశాలపై ఆసక్తిదాయకమైన వ్యాసాలు, ఇవి కాకుండా ప్రతి నంచికలోనూ అందరి ఆదరాభిమానాలూ చూరగొంటున్న 'ఇదీ మన నమాజం', 'నిరసనవేదిక', 'కొత్తకాపురం', 'నా జ్ఞాపకాలలో వనితలు', 'దాచేస్తే దాగని నత్యాలు' వంటి శీర్షికలతో, ఆకర్షణీయమైన వర్ణచిత్రాలు, మరెన్నో విశేషాలు, ఎక్కువ పేజీలతో 'వనిత' నవంబర్ '87 నంచిక దీపావళి విశేష నంచిక రూపొందుతోంది!

వెల ఐదు రూపాయలు మాత్రమే!

నేడే మీ కాపీ రిజర్వ్ చేసుకోండి!

వివరాలకు:

విజయా బుక్ హౌస్, చందమామ బిల్డింగ్, మద్రాసు-600 026

రైటర్స్
మిల్క్ చాక్లెట్.
నోట్ల వేసుకోగానే
కరిగిపోతుంది!

Writer's
Milk
Chocolate

రైటర్స్ మిల్క్ చాక్లెట్.
స్వీట్లైదు దేశపు
జేకట్ సుషార్ వారి
సహకారంతో
తయారుచేయబడినది.
మీరు
ప్రపంచంలోకెల్లా
అత్యుత్తమ చాక్లెట్
తయారీదారు.

సరిపుష్టమైన, మన్నిని.
క్రీమునిండిన రుచికరమైన చాక్లెట్.
ఇలాంటి చాక్లెట్ కోసం
సముద్రాలే దాటి వెళ్లేవారు.
మీకిప్పుడది నేరుగా ఇక్కడే లభిస్తోంది.
ఇప్పుడు మీరు పాత మిల్క్
చాక్లెట్ దేనితోనూ సరిపెట్టుకోదారు.
ఎందుకేమిటి?
మీరే తెలుసుకున్నారు కదా.
మంచిది.

స్వీట్లైదు దేశపు జేకట్ సుషార్ వారి
సహకారంతో తయారుచేయబడినది.

అమ్మకందార్లు

మీరు దీనితో
చేయగలిగే
అద్భుతాలు
ఎన్నో!

క్రాఫ్ట్ కేమికల్-86

ఆర్ట్స్ అండ్ క్రాఫ్ట్స్ అడ్హిసివ్

మేలైన అడ్ హెసివ్

కొన్ని రంగు-రంగు వస్తువుల, కఠిన వస్తువుల ముక్కలు....
ఒక బూట్ కేమికల్-86....వీటితో తోడు మీ ఈవోకర్టి
ఇవన్నీ చేరితే అయోరవలయి ఎన్నోనో అద్భుతాలు!

విరిగిన బొమ్మలు అతకాలన్నా, అవి వస్తువులు
తోడించాలన్నా... ఒక్కజేమిటి క్రి-డి గ్రేటింగ్
కార్డ్లు....తోరణాలు....గోడలను అలంకరిస్తూ వేలాడే
అందమైన వస్తువులు....చైనా లాంతర్లు....క్రైస్టలున్
ప్రీలు....గారి వటాలు, నమూనాలు....కృత్రిమ ముఖాలు,
అందమైన జపాను వినక కర్రలు, అందమైన ర్యాపింగ్
వేవర్తో కానుకల ప్యాకింగ్లు, ఫోటో ఫ్రేములు....
వర్సరసు, పెన్సిల్లు, ఇంటి వస్తువులు వరిచేసుకోదానికి....

కేమికల్ ప్రై. లి. స్టేషనరీ డివిజన్, బొంబాయి-400 059.

C-TEL 2

ఆహా! ఆహా! ఆహా!
బారతదేశంలోని రుచికర, మృగడుగుల,
కమ్మని చాక్లెట్ ఇదిగో! వచ్చేసింది.

క్యాంప్కో, క్రీమ్ మిల్క్ చాక్లెట్.
ఈ తమ రుచికరం అత్యున్నతమైన
ఎగుమతి ప్రమాణాల కోకోతో
తయారైంది. అందుకే అది మిమ్మల్ని
తనివితీరా అనందింపజేస్తుంది.

బారతదేశపు అతిపెద్ద,
అత్యధునిక కర్మాగారం నుండి.

క్యాంప్కో, లిమిటెడ్, మంగుళూరు

R K SWAMY/CL/5194/TEL

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

ఈ నెల బేతాళకథ ["రాజ్యరక్షణ"]కు ఆధారం, గంగిశెట్టి శివకుమార్ రచన. సాధారణంగా, ఒక మనిషిలో వున్న మంచి గుణాలను గురించి చెప్పేటప్పుడు, ముఖ్యంగా అతడి దానగుణాన్ని ప్రస్తుతించడం జరుగుతుంటుంది. అన్ని సుగుణాలకూ తలమానికం లాంటిది, దానగుణం. అయితే, పాత్రనెరగని దానం చిక్కులకు దారితీస్తుంది. ఇందుకు ఉదాహరణ, "అపాత్రదానం" అన్న కథ.

అమరవాణి

కేమ్ కరోత్యవ, పాండిత్యవస్తావే వివిధాశికం,
అంరకార వ్రతివృత్తే, పుతేదీవ శాహికా.

[అనువుగానిచోట పాండిత్యాన్ని ప్రదర్శించడంవల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. అది, మూతవేసిన కుండలోపల దీపం వెలిగించి చీకటిని పారదేలడానికి ప్రయత్నించడం వంటిదే అవుతుంది.]

సంపుటి 81

అక్టోబర్ '87

సంచిక 4

విడి ప్రతి : 2-50

నంవత్సర చందా : 30-00

ఆంప్రో మిల్క్ బేస్

బడిపిల
బిస్కెట్

Sista's-EIPL-141/87 TEL.B

పాలలోని పౌష్టికత పరిపూర్ణంగా గలది.

చందమామ కబుర్లు

సముద్రంలో నగరం!

భూమి మీద వివేచనానికి స్థలం దొరికపోయినా, అది జపాను జీవనవిధానం మీద దెబ్బ తీయజాలదు. ఎందుకంటే దోక్తానగరానికి 150 కి. మీ. దూరంలో సముద్రంలో ఒక నగరాన్ని సృష్టించడానికి జపాను పూనుకున్నది. ఒక నైపుకు 5 కి. మీ. పొడవుగల ఈ మహానగరం పెద్ద స్తంభాల మీద నిర్మితం కానున్నది. వంద మిలియన్ టన్నుల ఉక్కు-ఉవయో గింజబడనున్న ఈ సముద్రనగర నిర్మాణానికి 2 లక్షల మిలియన్ డాలర్ల రసవ్యయం కాగలరని అంచనా!

ఎత్తయిన ఏనుగు!

సాధారణంగా ఏనుగుల ఎత్తు—కొమ్మిడి, నది అడుగులు వుంటుంది. అయితే, నేపాల్‌లోని కుక్నాపాంటా పైర్ట్‌లైన్ రిజర్వ్‌లో 11 అడుగులా 5 అంగుళాల ఎత్తయిన ఏనుగు ఒకటి ఉన్నది. 45 సంవత్సరాల వయస్సున ఈ ఏనుగే ప్రపంచంలో కెలా ఎత్తయిన ఏనుగుగా భావించబడుతున్నది నేపాల్—భారత సరిహద్దులో వున్న ఈ రిజర్వ్‌లో జరాపు 3000 జింకలు (యాంటిలోప్స్) ఉన్నాయి. ఈ జింకల కొమ్ములకు 8 నెలవలు వున్నాయి!

లెవిన్ ధరించిన గడియారం

1918 సంవత్సరం వరకు లెవిన్ ధరించిన జేబు గడియారం పెండింది. మ్యూసిక్‌లో 103,000 డాలర్లకు వేలం వేయబడింది. 1917 బోలివిక్ విప్లవానికి పూర్వం—రష్యా జార్ లకు చెందిన ఈ గడియారాన్ని, లెవిన్ కొంతకాలం ధరించి, 1918 సంవత్సరం—జర్మన్ రాజకీయవేత్త అయిన కార్ల్ రెడ్‌నెక్కు కానుకగా ఇచ్చారు!

యోగవిశిష్ట

గుండెజబ్బులు రాకుండా జాగ్రత్తవడడానికి, వచ్చిన జబ్బును కుదర్చడానికి యోగాభ్యాసం ఎంతవరకు ఉపయోగపడకలదు! అన్న విషయం గురించి మరికోదన జరవడానికి భారత్—సోవియట్ విజ్ఞాన వేత్తలు సంయుక్తంగా ఒక వరకం యాపించింది. ఒక మాస్కో సంస్థ—స్ట్యూడియోలోని ఆలిండియా ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్ సహకారంతో మూడేళ్ళపాటు ఈ మరికోదనలు జరుగుతున్నది.

అశోకసుందరి

శివపార్వతులు ఒకనాడు నందనవనంలో విహరిస్తుండగా, శివుడు పార్వతికి కోరిన కోరికలు తీర్చే కల్పవృక్షాన్ని చూపాడు. కల్పవృక్షం కత్తిని పరిక్షించుకోరి, పార్వతి, "నాకోక పావను ప్రసాదించు," అన్నది. మరుక్షణమే పార్వతి చేతులలో అందాలపావ ప్రత్యక్షమయింది. ఆ పావకు అశోకసుందరి అని పేరు పెట్టారు.

అశోకసుందరి అందం చూసి, హుండాసురు డనే రాక్షసుడు, ఆమెను తీసుకుపోయి, పెంచి మునుముందు పెళ్ళి చేసుకోవాలని ఆశించాడు. అయితే, అశోకసుందరిని, ఊర్వశీ పురురవుల మనుమ డయిన నహుషుడి కిచ్చి పెళ్ళి చేయాలని పార్వతి సంకల్పించినట్లు రాక్షసుడికి తెలియవచ్చింది. వెంటనే వాడు నహుషుణ్ణి పెంచే చెరిక తైను ఆవహించాడు. తాను ఏమీ చేస్తున్నది కూడా మరచిపోయి ఒకనాటి రాత్రి, ఆ చెరిక తై, శివుడు వున్న నహుషుణ్ణి, ఒక అడవికి చేర్చింది. రాక్షసుడు అక్కణ్ణింది, ఆ పసికందును తీసుకుపోయి తన భార్య కిచ్చి, చంపి వంట చేయమన్నాడు. వాడి భార్య ఆ పనిని తన వంటమనిషికి అప్పగించింది. విధ్వంసం పంపడానికి చేతులాడక, వంటమనిషి ఆ శివుణ్ణి పసివ్వ ఆశ్రమం వద్ద వదిలిపెట్టి, ఇంతుమాంసాన్ని వండి, అదే శివుణ్ణి మాంసం అని చెప్పి, రాక్షసుడి ముందుందింది :

పసివ్వ ఆశ్రమంలో పెరిగి పెద్దవాడయిన నహుషుడు, ఒకనాడు — ఒక కవి తన జీవితగాథను కావ్యంగా గానం చేయడం ఆలకించాడు. పసివ్వుడి ద్వారా, తను అశోకసుందరిని వివాహమాడడం దైవ విర్ణయం అన్న విషయం తెలుసుకున్నాడు. ఆ తరువాత, విల్లంబులు చేకబట్టి, అశోకసుందరి వున్న చోటికి బయలుదేరాడు. సరిగ్గా ఆ సమయానికే, హుండాసురుడు అశోకసుందరిని పెళ్ళాడమని బలవంతం చేస్తున్నాడు. నహుషుడు ఆ దుర్మార్గుణ్ణి సంహరించి, అశోకసుందరిని పెళ్ళాడి హాయిగా జీవించాడు :

నరకభయం

సింహపురంలో వుండే శివయ్య, కేశవయ్య అనే యిద్దరు స్నేహితులు, తమ చదువు పూర్తికాగానే, అక్కడి సంతవీధిలో విడి విడిగా వర్తకం ప్రారంభించారు.

కొన్నాళ్ళు గడిచాక, ఒక రోజున వాళ్ళిద్దరూ కలుసుకున్నప్పుడు, శివయ్య కేశవయ్యతో, "మనం పెట్టుబడి పెట్టిన సొమ్ము, ఏడాది తిరక్కుండా రెట్టింపు చేయగలిగినప్పుడే, మనం నిజమైన వ్యాపారులం. ఈనాడు ఊళ్ళో పెద్ద వ్యాపారులుగా చెలామణి అవుతున్నవాళ్లందరూ— సరుకులు కల్తీచేసో, తూకాల్లో మోసం చేసో, లేక రాజుగారికి న్యాయంగా చెల్లించాల్సిన పన్ను ఎగగట్టో, ధనావ్వన చేసిన వాళ్ళే గదా! త్వరగా మన దగ్గిర డబ్బు పోగుపడాలంటే, వాళ్లను ఆనుసరించడం కన్నా, మరొక మంచి మార్గం లేదు," అన్నాడు.

ఆ మాటలకు కేశవయ్య నవ్వి, "న్యాయబద్ధంగా వ్యాపారం చేసినా కూడా, కొన్నాళ్ళ తరవాత పోగుపడవలసిన సొమ్ము, మన దగ్గిర పోగుపడక మానదు," అన్నాడు.

ఆ జవాబుకు శివయ్య విసుక్కుంటూ, "ఈ న్యాయం, అన్యాయం అన్న నియమాలు, మనకై మనం కల్పించుకున్నవి. అన్యాయంగా ప్రవర్తిస్తే, చని పోయాక నరకానికి పోవలసి వస్తుందనే కదా, నీ భయం! అసలు నరకమంటూ, ఒకటి వున్నదే లేదో కాని, యిలాంటి అర్థంలేని నమ్మకాలతో భయపడడం కన్న, మరొక నరకం వుండదు," అని, గట్టిగా వాదించ సాగాడు.

కేశవయ్య, శివయ్యతో అప్పటికి మరింత వాదం పెంచకుండా అంతటితో వూరుకున్నాడు.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళకు, స్నేహతు లిద్దరూ ఒక రోజున, నరుకులు కొనుగోలు చేసేందుకు, సమీపంలో వున్న పట్టణానికి వెళ్ళారు.

అక్కడ ఎవరి పనుల్లో వాళ్ళు.. వర్తక వ్యాపారాలు జరిగే బజారుల్లో తిరుగు తూండగా, కణకణానికి ఎక్కువవుతున్న ఎండ తీవ్రతవల్ల, శివయ్యకు విపరీతమైన అలసట ప్రారంభమై, క్రమంగా కళ్ళు బైర్లుకమ్మడం మొదలయింది.

శివయ్య అతి కష్టం మీద ఒక్కొక్క అడుగు వేస్తూ, ఎక్కడైనా నిడపట్టు దొరుకుతుందేమో అని వెతుకుతూ, హఠాత్తుగా వీధి మధ్యలో సొమ్మునిల్లిపడి పోయాడు.

ఇది చూసి, సమీపంలో వున్న తన దుకాణంలోంచి, కమ్మరికోటయ్యగబగబా అక్కడికి వచ్చాడు. అతడు శివయ్యను రెండు చేతుల మీదా ఎత్తుకుని, తన దుకాణంలోకి తీసుకుపోయి పడుకో బెట్టాడు. తర్వాత శివయ్యకు స్పృహ రావడం కోసం ముఖం మీద చల్లనినీళ్ళు చిలకరించాడు.

కొంత సేవయాక, శివయ్యకు కాస్త స్పృహవచ్చి కళ్ళు తెరిచాడు. అతడికి ఎదురుగా మనిబారిన నల్లని ముఖంతో, భయంకరంగా వున్న గుబురుమీసాలతో, కమ్మరికోటయ్యకనిపించాడు. ఆ పక్కనే కొలిమిలో కణకణమండే బొగ్గుల మధ్య, అనుపకమ్మి ఒకటి కాలుతున్నది.

ఇదంతా చూసి శివయ్య, తాను చని పోయి యమలోకం చేరుకున్నానని భ్రాంతి పడుతూ, ఒక్కగాపుకేక పెట్టాడు.

కోటయ్య, అతణ్ణి సమీపించి, ఏదో అడగబోయేంతలో, శివయ్య అతడు సాక్షాత్తూ యమభటుడే అయి వుంటాడని భయపడుతూ లేచి కూర్చుని, రెండు చేతులూ ఎత్తి, "నన్నెందుకు యిక్కడికి తీసుకువచ్చావు?" అని అడిగాడు.

కోటయ్య, శివయ్య తనకు కృతజ్ఞత చెప్పబోతున్నాడని, "నువ్వు దణ్ణాలు పెట్టడం దేనికి? నా ధర్మమేదో, నేను చేశాను," అని, తన పని చూసుకునేందుకు కొలిమి ముందుకు వెళ్ళి, ఇనపకమ్మిని నిప్పుల్లోంచి పైకి తీసి చూడసాగాడు.

ఎర్రగా కాలుతూన్న ఆ కమ్మి కంట బడగానే శివయ్యకు, యమభటుడు తనకు వాతలు పెట్టబోతున్నాడన్న భయం కలిగింది. అతడు గడగడ వణికిపోతూ, "నేనేం పాపం చేయ్యలేదు. నా వంటి మీద వాతలు పెట్టకు!" అని గట్టిగా అరవసాగాడు.

ఆ కేకలు విని, దారే పోయేవాళ్ళు, కమ్మరిదుకాణం ముందు గుంపుగా గుమి గూడారు. కోటయ్య, వాళ్ళతో, "ఈ పెద్ద మనిషి ఎవరో, నాకు తెలియదు. వీధిలో కళ్ళు తిరిగి పడిపోతే, అయ్యో పాపం అని యిక్కడికి తీసుకువచ్చాను. స్పృహ వచ్చింది మొదలు. యిదేదో యమలోక మైనట్టూ, నేను వాతలు పెట్టబోతున్నట్టూ

భ్రమించి, కేకలు పెడుతున్నాడు," అని చెప్పాడు నవ్వుతూ.

శివయ్యను వెతుకుతూ, ఆ సమయంలో అక్కడికి వచ్చిన కేశవయ్య, కమ్మరితో, "ఈయన నా స్నేహితుడు. ఎండదెబ్బకు వైత్యం ప్రకోపించి అలా మాట్లాడు తున్నాడు," అన్నాడు.

ఈ మాటలు వింటూనే, చుట్టూ చేరిన జనం పెద్దగా నవ్వుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు.

ఆ తర్వాత స్నేహితు లిద్దరూ, కమ్మరి కొటయ్యకు కృతజ్ఞతలు చెప్పకుని, తమ గ్రామానికి బయలుదేరారు.

దారిలో శివయ్య, కేశవయ్యతో, "పాప పుణ్యాలు, స్వర్గనరకాల్లాంటి వాటి మీద, నాకు నమ్మకం లేదు. మరి, నేనా కమ్మరిని యమభటుడుగా, కొలిమిలో, కాలుతున్న జనపకమ్మిని చూసి, నరకమని ఊహించుకుని, ఎందుకు భయపడ్డానో అర్థం కావడం లేదు," అన్నాడు.

అందుకు కేశవయ్య, "చూడు శివయ్యా! ఎలాంటి ప్రగల్భాలు పలికే

వాడికైనా, చెడ్డపనులు చేస్తే పాపం చుట్టు కుంటుందన్న భయం, మనస్సులో ఏదో ఒక మూల తప్పకుండా వుండి తీరు తుంది. చనిపోయాననుకుని, కొన్ని నిమిషాలపాటు భ్రమలో వున్న నీచేత, నీ మనస్సు ఆ నిజం ఎలా పలికించిందో చూశావా?" అన్నాడు.

"అవును, నువ్వు చెప్పింది నిజం," అన్నాడు శివయ్య తలాడిస్తూ.

"చనిపోయినవాళ్లు ఎక్కడికి పోయారో, చూసినవాళ్ళు లేరు. కాని, నరకాన్ని గురించిన, ఈ భీతి మూలంగా, చాలా మంది, తాము చేసిన చెడు గుర్తుకు వచ్చి నప్పుడు, ఆ నరకాన్ని కొద్ది కణాల పాటైనా, యిక్కడే అనుభవిస్తారు," అన్నాడు కేశవయ్య.

శివయ్యకు, కేశవయ్య అన్న మాటల్లో ఎంతో వాస్తవం కనిపించింది. ఆ తర్వాత అతడు, తన వృత్తిలో ధర్మంగా ప్రవర్తిస్తూ, పదిమందిలో మంచివాడన్న పేరు గడించాడు.

పేదవాడిసలహా

శివగిరిరాజు శ్రీదత్తుడు. ఆయన సభ చేసిన రోజు, విపరీతమైన తలపోటుతో పట్టు వేయించుకునేవాడు. ఆ రోజంతా మనసు చికాకుగా వుండేది. దీనికి కారణం, ఆస్థానపండితుడైన అనిరుద్ధుడు.

ఈ అనిరుద్ధుడు, అర్థరహితమైన శ్లోకాలు చదివి, వ్యర్థప్రసంగాలు చేసి, సభికులనూ, రాజునూ విసిగించేవాడు. రెండుతరాల నుంచి ఆస్థానపండితుడుగా వుంటున్నందువల్ల, అనిరుద్ధుణ్ణి రాజు ఏమీ అసలేకపోయేవాడు. అయితే, శ్రీదత్తుడికి, అవకాశం దొరికితే అనిరుద్ధుణ్ణి వదిలించుకోవాలని వున్నది.

ఇలా వుండగా, ఒకనాడు పేరికాస్త్రి అనే పేద బ్రాహ్మడు, శ్రీదత్తుడి దర్శనం చేసుకుని, "మహారాజా, అక్కడా, యిక్కడా పౌరోహిత్యం చేస్తూ బతుకు వెళ్ళబుచ్చే నాకు, దేవుడు గంపెడు

పిల్లలనిచ్చాడు. వాళ్ళకు రోజూ రెండు పూటలా తిండి పెట్టలేని, నా చేతకాని తనానికి ఒక పక్క కుమిలిపోతూంటే, మరొక సమస్య ఎదురయ్యింది." అన్నాడు.

"ఏమిటా సమస్య?" అన్నాడు శ్రీదత్తుడు.

అందుకు పేరికాస్త్రి, "నా సంతానంలో, ఒక ఆరేళ్ళవాడు నిద్రలేచింది మొదలు, రాత్రి పడుకునేవరకూ, ఒకటే ఏడుపుతో ప్రాణాలు తోడేస్తున్నాడు. వాడి బాధపడలేక, ఒక్కొక్కసారి ఎటయినా పారి పోవాలనిపిస్తుంటుంది. విలినవారు, నన్ను ఈ బాధ నుంచి విముక్తుణ్ణి చేయమని అర్థించడానికి వచ్చాను," అన్నాడు.

ఈ మాటలు విన్న శ్రీదత్తుడు, ఆ పిల్ల వాణ్ణి ఎలాగైనా అనిరుద్ధుడికి అంటగడితే, పేద విరగడవుతుందని ఆలోచించి, "సరే, వాణ్ణి తీసుకురా. వాడు, నా దగ్గర వున్నంత

వరకూ, నీకు రోజూ పది వరహాలిస్తాను," అని చెప్పాడు.

తన బాధ వదలడమేకాక, రోజుకు పది వరహాలు వస్తున్నందుకు, పేరిశాస్త్రి కొడుకును సంతోషపడి, ఆ మర్నాడే తన కొడుకును తెచ్చి, శ్రీదత్తుడికి అప్పగించి వెళ్ళి పోయాడు.

శ్రీదత్తుడు, అనిరుద్దుణ్ణి పిలిపించి, "మీరు, నాకొక సహాయం చేసి పెట్టాలి. దిక్కుమొక్కు లేని ఏణ్ణి, మీ ఇంట వుంచుకుని, పాండిత్యంలో, మీ అంతవాణ్ణి చేసి, నాకు చూపాలి!" అన్నాడు.

"అదెంత భాగ్యం, రాజా! ఏడు, నా శిష్యురికంలో, నన్ను మించిన పండితు

డయ్యాడని, మీరే అనేలా చేస్తాను, చూడండి!" అని పేరిశాస్త్రి కొడుకును తీసుకుపోయాడు అనిరుద్దుడు.

ఆ మరుసటి రోజు, పేరిశాస్త్రి కొడుకు నిద్రలేస్తూనే, పెద్దగా విడవడం ప్రారంభించాడు. ఎన్ని ప్రయత్నాలు చేసినా వాణ్ణి సముదాయించడం, అనిరుద్దుడి చేత కాలేదు. ఆ రోజు, వాడి ఏడుపుతో తల దిమ్మెక్కి, ఆయన సభకు వెళ్ళలేక పోయాడు. అందువల్ల, రాజుగారి సభ ఎంతో ఆనందంగా జరిగింది.

రెండవ రోజున, పేరిశాస్త్రి కొడుకు ఏడుపుతో, అనిరుద్దుడికి బుర్ర పని చెయ్యక సభకు వెళ్ళాలని అనిపించనేలేదు.

ఇలా, వారం తిరక్కముందే, పేరిశాస్త్రి కొడుకు ఏడుపుకు తట్టుకోలేక మతి చలించి, ఎటో వెళ్ళిపోయాడు అనిరుద్దుడు.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళకు, శ్రీదత్తుడికి మరొక సమస్య ఎదురయ్యింది. అదేమిటంటే—శివగిరికి ఎగువనున్న, సువిశాల మైన సుందరగిరి రాజ్యంలో, ప్రతి ఏటా జాత్రవిద్యల్లో పోటీలు నిర్వహించబడేవి. ఆ పోటీలకు శ్రీదత్తుడి యిద్దరు కొడుకులకూ అహ్వనం అందింది. శ్రీదత్తుడి కొడుకు లిద్దరూ ఆ పోటీల్లో పాల్గొని, ఓడి పోయారు. అన్ని విద్యల్లో ప్రథముడుగా, సుందరగిరి యువరాజు ఎన్నికయ్యాడు.

ఈ ఎన్నిక పక్షపాతంతో జరిగిందని, సుందరగిరి రాజు, మోసగించాడని, శ్రీదత్తుడి కొడుకులు, ఆయనను నిందించారు. ఇందుకు సుందరగిరి రాజు మండి పడి, శివగిరి మీద యుద్ధం ప్రకటించాడు.

ఈ ప్రమాదం నుంచి ఎలా బయట పడడమా అని, ఆలోచించసాగాడు, శ్రీదత్తుడు. ఆయన రాజ్యం కంటే, సుందరగిరి రాజ్యం, మూడురెట్లు పెద్దది. పైగా, ఆ రాజ్యం ఎగువనున్నందున, నీటి వనరు లన్నీ అక్కడి నుంచే అందుతున్నాయి. అటువంటి రాజ్యంతో యుద్ధమంటే, తాను ఓడి ఆడవులపాలు కావలసి వస్తుందని, శ్రీదత్తుడికి తెలుసు.

అందుచేత, ఆయన రాజ్యంలోని ప్రముఖులను పిలిపించి, యీ జటిల సమస్యకు పరిష్కారమార్గం గురించి మంతనాలు జరపసాగాడు.

ఈ సంగతి అనేకా, ఈనేకా విన్న పేరికాస్త్ర, రాజును దర్శించాడు.

శ్రీదత్తుడు, అతడితో, "నీ సహాయం వల్ల, రెండు తరాల పీడ వదిలించు కున్నాను. ఇప్పుడు, యీ యుద్ధం సమస్య వచ్చిపడింది. ఈ సమస్యను కూడా, నువ్వే పరిష్కరించగలవేమోచూడు!" అన్నాడు.

"మహారాజా, నాకు యిదొక పెద్ద సమస్యగా తోచడం లేదు. గంపెడు పెల్ల

లతో వేగుతున్న నాకు, సూక్ష్మంగా ఆలోచిస్తే, యిటువంటి సమస్యలు, రోజూ ఎదురవుతూనే వున్నవి. వాటిని మరెవరి సాయం లేకుండా, నేనే పరిష్కరించుకోగలుగుతున్నాను," అన్నాడు పేరికాస్త్ర.

"ఏ విధంగా?" అన్నాడు శ్రీదత్తుడు.

"నా పెల్లలు, తోటిపెల్లలతో అటలాడుతూ, ఎవరో ఒకరిని కొట్టి, రోజూ ఇంటి మీదికి తగువులు తెస్తూ వుంటారు. నేను ఆవేశంతో, ఆ వచ్చినవాళ్ళ మీద తగువు పెట్టుకోకుండా, లౌక్యంగా వాళ్ళ చేతులు పట్టుకుని, తగువులు లేకుండా చేస్తూంటాను. మీ సమస్య కూడా, అలాంటిదే!" అన్నాడు పేరికాస్త్ర.

శ్రీదత్తుడికి, అతడి మాటల్లోని మర్మం బోధపడింది. ఆయన మర్నాడే, సుందర గిరి రాజును స్వయంగా కలుసుకుని, "నా పిల్లలు తెలియక తొందరపడినందుకు మిమ్మల్ని క్షమాపణ వేడుకుంటున్నాను. సోదరసమానులైన మీతో, నాకు యుద్ధమా! మీరు యుద్ధానికంటూ వస్తే, ప్రతిఘటించ కుండా, నా రాజ్యం మీకు ధారాదత్తం చేస్తాను," అన్నాడు.

ఇందుకు, సుందరగిరి రాజు సంతోషించి, యుద్ధప్రయత్నాలు విరమించుకున్నాడు.

మరి కొంతకాలం గడిచాక, శ్రీదత్తుడు తన కొడుకులలో ఒకడికి రాజ్యం అప్ప గించి, తాను విశ్రాంతి తీసుకోవాలను కున్నాడు. అయితే, కొడుకు లిద్దరూ కవ లలు కావడంవల్ల, రాజ్యం ఎవరికివ్వాలన్న సమస్య ఎదురయింది. వాళ్లు, రాజ్యం నాదంటే నాదని పోట్లాడుకోసాగారు.

ఈ సమస్యను పరిష్కరించగలడేమో చూద్దామని, శ్రీదత్తుడు పేరిశాస్త్రికి కబు రంపాడు.

పేరిశాస్త్రి సంగతి విని, "మహారాజా, రాజ్యం కోసం నీ కొడుకుల పోట్లాట చూస్తూంటే, మితాయికోసం పోట్లాడుకునే, నా పిల్లలు గుర్రెస్తున్నారు. ఎప్పుడైనా, నేనొక మితాయిపొట్లం తీసుకువెళితే, నా గంపెడు పిల్లలూ, నాకంటే, నాకని కొట్లాటకు దిగుతారు. అందువల్ల, నేను ఆ పోట్లాన్ని రహస్యంగా ఇంట్లోకి తీసుకు వెళ్ళి, నా పిల్లలు ఎంతమందో, అన్ని చిన్న పోట్లాలు కట్టి—అందరికీ పంచి పెడతాను," అని చెప్పాడు.

శ్రీదత్తుడు, పేరిశాస్త్రి మితాయి పంపకంలోని అంతరార్థం వెంటనే గ్రహించాడు. ఆయన రాజ్యాన్ని రెండుభాగాలుగా చేసి, ఇద్దరు కొడుకులనూ రాజులుగా చేసి, సమస్యను చాలా తేలికగా పరిష్కరించాడు.

ఇంత చక్కగా సమస్యకు పరిష్కార మార్గం చూపినందుకు, శ్రీదత్తుడు పేరి శాస్త్రికి ఎన్నో విలువైన కానుకలిచ్చి, అతడి పేదరికాన్ని రూపుమాపాడు.

జ్వాలాద్వీపం

18

[జ్వాలాద్వీపం నుంచి ఉగ్రదత్తుడు తన పెంపుడు తండ్రి అయిన ఉగ్రాక్షుడికి సహాయం రావలసిందిగా వార్త పంపాడు. వెంటనే ఉగ్రాక్షుడు తన రాక్షస బంట్లతో పడవల మీద జ్వాలాద్వీపానికి బయలుదేరాడు. పడవలు ఒక పగలూ, రాత్రి ప్రయాణం చేసి నమ్మద మధ్యంలో వుండగా, ఒక భయంకరపక్షి వాళ్ళ మీద దాడి చేసేందుకు వేగంగా వచ్చింది. తరవాత—]

భయంకర పక్షిని చూస్తూనే రాక్షసులు హడలెత్తిపోయారు. ఉగ్రాక్షుడు ఉరుము లాంటి పెద్ద గొంతుతో, "కాగడాలను చమురులో తడిపి, వెలిగించండి!" అని కేక పెట్టాడు. వెంటనే రాక్షసులు కాగడాలు వెలిగించారు. భయంకర పక్షి మీద వున్న రౌతులు ఆకాశంలో అంత ఎత్తున ఎగురు తూనే, పడవుల మీద వున్న రాక్షసుల మీదికి తుపెలూ, పెద్ద పెద్ద రాళ్ళూ విసర

సాగారు. ఈ విధంగా ఓ పావుగంట కాలం పోరాటం జరిగిన తరవాత భయంకరపక్షి మీద వున్న పులిరాయుళ్ళు, పడవల మీద దిగబోతున్నవాళ్ళలా పక్షిని సూటిగా కిందికి దూకించి, అంతలోనే పైకి ఎగిరి పోతూ కొంతసేపు అట్టహాసం చేసి, చివరకు జ్వాలాద్వీపం దిక్కుగా వెళ్ళి పోయారు. ఏ కారణం వల్లనే ఆ పగలూ, రాత్రి కూడా పులిరాయుళ్ళు మళ్ళీ రాక్షసుల

“చందమామ”

మీద దాడికి రాలేదు. మూడవరోజు సూర్యోదయం అయేసరికి పడవలు జ్వాలాద్వీపాన్ని సమీపించినై.

"పడవల్ని మరికొంతదూరం పడమటి దిక్కుగా పోనివ్వండి. అక్కడ మండు తున్న రెండు అగ్నిపర్వతాల మధ్యగా ఒక లోయ వున్నది. ఆ ప్రాంతాన మనం తీరం చేరి, ఆ లోయకుండా ద్వీపం మధ్యకు వెళ్ళవచ్చు." అన్నాడు రాక్షసులకు దారి చూపవచ్చిన భల్లూకరాయుడు.

భల్లూకరాయుడు చెప్పినట్టే పడవలు తీరాన్ని అంటిపెట్టుకుని మరి కొంచెం ముందుకు వెళ్ళేసరికి, రెండు అగ్ని పర్వతాల మధ్యగా పొడవైన లోయ ఒకటి

కనిపించింది. కాని, ఉగ్రాక్షుడూ, భల్లూకరాయుడూ అశించినట్టు లోయ నిర్మానుష్యంగా లేదు. లోయ ముఖద్వారాన్ని ఆక్రమించుకుని వున్న పులిరాయుళ్ళతో, భల్లూకరాయుళ్ళు హోరాహోరి పోరాడుతున్నారు. కొన్ని భయంకర పక్షులు లోయకు చివర వున్న భల్లూకరాయుళ్ళ మీద దాడి చేస్తున్నవి.

రాక్షసులందరూ పడవలు దిగి తీరం చేరేసరికి, పులిరాయుళ్ళు లోయలో పోరాడుతూ భల్లూకరాయుళ్ళ మధ్యగా దారి చేసుకుని ద్వీపం లోపలికి పారిపోసాగారు. భల్లూకరాయుళ్ళు అందినవాళ్ళను అందినట్టు చంపుతూ, రాక్షసులున్న చోటుకు చేరారు. అందరికన్న ముందున్న భల్లూకరాయు డొకణ్ణి చూస్తూనే, ఉగ్రాక్షుడు అదిరిపడి, "ఉగ్రదత్తా! ఏమిటి వేషం?" అంటూ అతడి చేతులు పట్టుకుని పైకెత్తి భుజం మీద కూర్చోపెట్టుకున్నాడు.

తమ ప్రబల శత్రువైన ఏకపాదుడితో పోరాడేందుకు రాక్షసులు సహాయం రావటం భల్లూకరాయుళ్ళ కందరికీ ఎంతో ఉత్సాహాన్ని కలిగించింది. ఉగ్రదత్తుడు నాలుగు మాటల్లో శత్రుపక్ష బలాన్ని గురించి, తన పెంపుడు తండ్రితో చెప్పి, భల్లూకరాయుళ్ళ నాయకుడైన కంధుణ్ణి

పరిచయం చేస్తూ, "ఈయనే విళ్ళ నాయకుడు. నన్ను పులిరాయుళ్ళ నుంచి కాపాడాడు," అన్నాడు.

కందుడు ఉగ్రాక్షుడికి ప్రణామం చేసి, "ఉగ్రాక్ష! నీ రాకవల్ల మాకు కొండగుహల్లో, బిలాల్లో చీకటిబతుకు తప్పింది. ఏకపాదుడి వంటి మహాకూరుడు యిక పుట్టబోడు. కేవలం బానిసలు చేసే కాయకష్టం మీద బతుకుతూ, ప్రపంచం మీద అధికారం చెలాయించాలని చూసే, ఏకపాదుణ్ణి అతడి మిత్రులైన కరవీరుడూ, నాగపర్మలను నాశనం చేయగలిగితే, మీ దేశానికి, ఈ జ్వాలాద్వీపానిక్కూడా ఎంతో క్షేమం కలుగుతుంది," అన్నాడు.

"దానికి అలస్యం ఎందుకు? వాడి కోటను ముట్టడిద్దాం. మీరు దారి చూపితే చాలు," అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు, తన పెంపుడు కొడుకును భుజం మీది నుంచి దించుతూ.

"అది అంత తొందరపడి చేసే పని కాదు. నిదానంగా ఆలోచిద్దాం. ఇప్పుడు వాడి చేతిలో చంద్రసేన అనే రాకుమార్తె పున్నది. ఆమెకు హాని కలగకుండా చూడాలి. అంతేకాక, ఆరుద్రుడనే మివాడొకడు, ఎప్పుడూ వాణ్ణి అంటిపెట్టుకు తిరుగుతూ, మీ గుట్టు మట్లన్నీ వాడికి చెపుతున్నట్టు, అక్కణించి పారిపోయి

వచ్చిన మీ దేశం వాళ్ళు చెపుతున్నారు," అన్నాడు కందుడు.

ఆరుద్రుడు ద్రోహిగా మారాడని వింటూనే ఉగ్రాక్షుడు కళ్ళెర్రచేసి, "రుద్రుడెక్కడ?" అని హుంకరించాడు.

రుద్రుడు భయపడుతూ అతడి ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డాడు.

"ఏమిరా, ఆరుద్రుడు యింత ద్రోహి ఎలా అయ్యాడు? వాడూ నీవు ప్రాణస్నేహితులు గదా?" అని అడిగాడు ఉగ్రాక్షుడు.

"వాడికి నేనెక్కణ్ణి ఏమిటి. ఉగ్రదత్తుడు కూడా ప్రాణస్నేహితుడే! బహుశా, చంద్రసేనను పెళ్ళాడాలనే ఆశతో, వాడు

మనకు ద్రోహం తలపెట్టి, పులిరాయుళ్ళ నాయకుడి పక్షం అయి వుంటాడు," అన్నాడు రుద్రుడు బెదురుగా.

"చంద్రసేన నా కొడుకును పెళ్ళాడ వలసిందే! దానికి తిరుగు లేదు. ఆ ఆరుద్రుణ్ణి నరికి ఉప్పుపాతట్లో వేస్తాను," అంటూ ఉగ్రాక్షుడు రంకెలు పెట్టసాగాడు.

"శాంతించు, ఉగ్రాక్ష! ఇంతవరకూ నీకు చెప్పకుండా దాచిన రహస్యం ఒకటి వున్నది. ఏకపాదుణ్ణి చంపటం తేలిక కాదు. వాడికో శక్తి వున్నది. వాడెవరి నెత్తురు చూసినా, లేక వాడి నెత్తురు ఎవరు చూసినా—తప్పక మరణిస్తారు!" అన్నాడు కందుడు నిస్పృహగా.

కందుడిమాటలు వింటూనే ఉగ్రాక్షుడు తికమకపడ్డాడు. అతడికి వెంటనే వాటి భావం అర్థం కాలేదు. కాని, ఆ అర్థం స్ఫురించగానే అతడు నివ్వెరపోయాడు. "కంధా, యిలాంటిది నే నెక్కడా విన లేదు. అయితే, ఆ ఏకపాదుణ్ణి నెత్తురు చిందించకుండా చంపటం ఎలా?" అన్నాడు.

"మనలో కొందరు చావటానికి సిద్ధ పడాలి. కొండ శిఖరాన వున్న వాడి కోటలో జొరపడటం పెద్ద సమస్య కాదు. మనకూ కొన్ని భయంకరపక్షు లున్నవి గనక, శత్రువులు మనను వాటితో అడ్డగించలేరు. నీ బంటులో ఒక్కొక్కడు నూరుమంది పులిరాయుళ్ళను అవలీలగా చుట్ట చుట్టి దూరంగా పారవెయ్యగలడు. కాని, మనం కోటను వ శవరు చు కు ని, ఏకపాదుణ్ణి పట్టుకు నేం దు కు ప్రయత్నించటంలోనే ప్రమాదం వున్నది. వాడు కత్తితో శరీరం మీద కొన్ని గాట్లు పెట్టుకుని ఎదురయ్యాడంటే—మనలో ఒక్కరు కూడా ప్రాణాలతో అక్కడి నుంచి తిరిగి రాలేం," అన్నాడు కందుడు.

"వాడు చాలా బలవంతుడు కూడానా?" అని అడిగాడు ఉగ్రాక్షుడు.

"బలవంతుడా, ఛీ, ఛీ! వట్టి అర్భకపు వెధవ, పైగా ఒంటికాలువాడు! చేతికి

దొరికితే పదేళ్ళ కుర్రవాడు వాణ్ణి, కోట గోడల మీది నుంచి కిందకి దొర్లించ వచ్చు." అన్నాడు కంధుడు.

"అయితే, నా బంటల్లో కొందరు చావటానికి సిద్ధపడతారు. మనం వాడి కోట లోకి వెళ్ళిన తరవాత, వాడు ఎక్కడ వున్నాడో చూస్తూ, ఒకడు ముందుకు నడుస్తూంటాడు. మనం అందరం తలలు ఎత్తకుండా నేలవంక చూస్తూ, వాడి వెనక నడుస్తాం. ముందున్నవాడు. ఆ దుర్మార్గుణ్ణి చూస్తూనే ఎక్కడ వున్నదీ కేక పెట్టి, చచ్చినా ఫరవాలేదు. మనం కళ్ళు మూసుకునే వాణ్ణి చుట్టు ముట్టి, కళ్ళు మూసుకునే వాడి ప్రాణాలు తీద్దాం." అన్నాడు ఉగ్రాక్షుడు.

"ఆ తరవాత, మనం కళ్ళు తెరవగానే రక్తం కనబడుతుంది గదా?" అని ప్రశ్నించాడు కంధుడు తల అడ్డంగా తిప్పతూ.

"ఇది చాలా గడ్డు సమస్య! ఇక్కడ వుండి ఆలోచించలేం. వాణ్ణి చంపిన తరవాత అదంతా చూద్దాం. వాడి కోటకు దారి తీయండి," అంటూ ఉగ్రాక్షుడు చకచకా ముందు నడిచాడు.

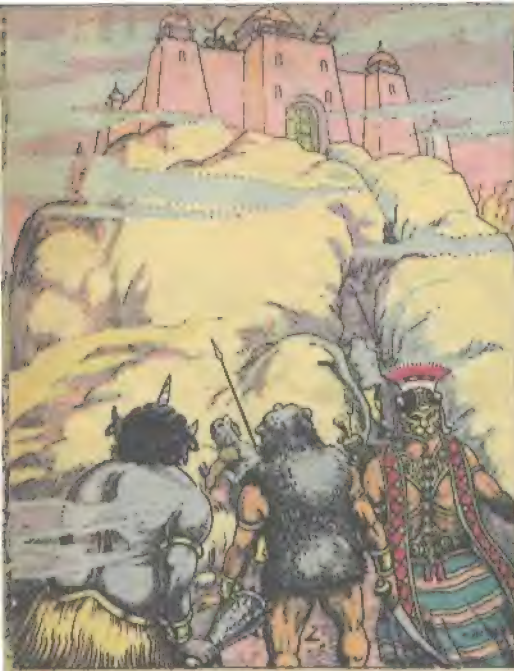
భల్లూకరాయుళ్ళు దారి చూపగా అందరూ లోయలో కొంత దూరం నడిచి, అక్కడ ఎడమపక్కగా కొండపాదంలో

వున్న ఎగుడు దిగుడు రాళ్ళ మీదుగా ఎక్కి, శిఖరాన వున్న కోటకేసి పోసాగారు. ఆకాశంలో ఎక్కడా భయంకర పక్షుల జాడగాని, కొండ మీద పులిరాయుళ్ళ ఆచూకీ గానీ లేదు. అంతా నిశ్శబ్దంగా, నిర్మానుష్యంగా వున్నది.

"ఎకపాడుడేదో ఎత్తు వేశాడు! శరీర మంతా నెత్తురు చేసుకుని, హఠాత్తుగా వాడు కోట గోడ మీద కనిపించి, మనను చంపాలని పథకం వేసి వుండొచ్చు." అన్నాడు కంధుడు.

"ముందు నడిచేవాడు తప్ప, తతిమ్మా వాళ్ళెవరూ కోట గోడలకేసి చూడకండి!" అని ఉగ్రదత్తుడు కేక వేశాడు.

ఆ వెంటనే, "ఉగ్రదత్తా! చంద్రసేన జారవిడిచిన తాళ్ళ ఆధారంతో పైకి రండి! ఏకపాదుణ్ణి తోలు సంచిలో పెట్టి మూతి దిగించాను, భయం లేదు. కాని, ద్రోహి నాగవర్మా, కరవీరుడూ, ఈ ప్రాంతాన ఎక్కడో పొంచి వున్నారని నా భయం!" అంటూ ఆరుద్రుడు కేక పెట్టాడు. ఆ వెంటనే కత్తులు ఒకదాన్నొకటి తాకిన శబ్దమైంది. చంద్రసేన ఒక చేత్తో కత్తి పైకెత్తి, గోడ మీది నుంచి, "ఆరుద్రుడు కరవీరుడితో పోరాడుతున్నాడు. ఇదుగో, ద్రోహి నాగవర్మ!" అంటూ కోట లోపలి ఆవరణలోకి దూకింది.

ఆ విధంగా అందరూ కోట గోడలను సమీపించేసరికి, వాటి మీద ఏదో కలకలం వినబడ సాగింది. అయినా ఎవరూ తలలు ఎత్తలేదు. కొద్దిసేపటికల్లా గోడల మీది నుంచి ఏకపాదుడి గొంతు కంచులా చూర్మి గింది; "ఇదుగో, అందరూ చూడండి! సుదర్శనుడి కుమార్తె చంద్ర సేనను యింత ఎత్తు నుంచి అమాంతం కిందికి పడవేస్తున్నాను."

ఏకపాదుడి బెదిరింపు వింటూనే ఉగ్రాక్షుడితోపాటు అందరూ నివ్వెర పోయారు. కాని, ఎవరూ తలలు ఎత్త లేదు. ఇంతలో కోట గోడల మీది నుంచి, "ద్రోహం! మోసం!" అన్న ఆరుపూ,

ఉగ్రదత్తుడూ, ఉగ్రాక్షుడూ తమ వాళ్ళను హెచ్చరిస్తూ కేకలు పెట్టి, కోట గోడ నుంచి కిందికి చంద్రసేన జార్చిన తాళ్ళు పట్టుకుని గబగబా పైకి పాకారు. వాళ్ళు కోట ఆవరణలోకి దిగేసరికి, కర వీరుడితో ఆరుద్రుడూ, ద్రోహి నాగవర్మతో చంద్రసేనా కత్తియుద్ధం చేస్తున్నారు. ఉగ్రాక్షుడు ఆ దృశ్యం చూస్తూనే పొంగి పోయి, "ఇదుగో, వస్తున్నాను. చంద్ర సేనా! క్షత్రియ కన్య వనిపించుకున్నావు. నీ కాబోయే అత్తగారు లోగడ ఈ విధంగానే కత్తి దూసి మేనా దిగి, పులి రాయుళ్ళతో యుద్ధం చేయటం నా కళ్ళారా చూశాను!" అంటూ నాగవర్మ కేసి రాతి

గద ఎత్తబోయేంతలో, వాడు చంద్రసేన విసిరిన కత్తి గుండెల్లో తగలగా, "అబ్బా!" అంటూ వెనక్కు పడిపోయాడు. రాకసుల్ని చూసి పారిపోబోయిన కర వీరుడి వెన్నులో అరుద్రుడు విసిరిన కత్తి దిగింది. వాడు "అమ్మా!" అంటూ ముందుకు పడిపోయాడు.

కంధుడు మహోత్సాహంతో ఏకపాదు డున్న తోలు నంచిన పైకెత్తి, "ఏకపాదా! లోపల ఉక్కగా వున్నదా? ఇదుగో, ఇప్పుడే నిన్ను ఆ మండే అగ్ని పర్వత ముఖంలో జొరవిడుస్తాను! నీకూ, లోకాని కూడా హాయిగా వుంటుంది." అంటూ దాపులనే వున్న అగ్ని పర్వతం కేసి పరిగెత్తాడు.

"నేను, మీపట్ల ద్రోహిగా నటించబట్టే, ఏకపాదుడు నన్ను నమ్మాడు. చంద్ర సేనకు ప్రాణాపాయం కలగనున్నదని బెదిరించి, మీరు కోట గోడలకేసి చూడ గానే, తన శరీరం మీద గాట్లు పెట్టుకుని మిమ్మల్నిందర్పి చంపాలని వాడు

చూశాడు. ఇలాంటి అవకాశం కోసమే ఎదురుచూస్తున్న నేను. వెనక నుంచి మీద పడి, వాణ్ణి తోలు సంచిలో పెట్టి మూతబిగించాను." అన్నాడు అరుద్రుడు, అతడి తెలివితేటల్ని అందరూ మెచ్చు కున్నారు.

ఉగ్రాక్షుడూ, ఉగ్రదత్తుడూ, చంద్ర సేనా తమ పరివారంతో కలిసి తమ దేశం చేరగానే, చిత్రసేనుడూ, సామంతరాజు సుదర్శనుడూ పొందిన ఆనందం అంతా యింతా కాదు. ఒక శుభ ముహూర్తాన ఉగ్రదత్తుడికీ, చంద్రసేనకూ వైభవంగా వివాహం జరిగింది. ఆ వివాహానికి కంధుడు వెలలేని కానుకలు తీసుకుని, కపిలపురానికి వచ్చాడు. ఉగ్రదత్తుడు తన మామగారయిన సుదర్శనుడి సామంత రాజ్యానికి, తన పెంపుడు తండ్రి అయిన ఉగ్రాక్షుడి అరణ్య సీమకూ రాజై చాలాకాలం సుఖంగా రాజ్య పాలన చేశాడు. —(అయిపోయింది)

రాజ్యరక్షణ

పట్టుపదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటి లాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని జేతాళుడు, "రాజా! ఎంతో ప్రమాదకరమైన యిటువంటి కఠిన కార్యానికి, నువ్వెందుకు పూనుకున్నావే, నాకు తెలియదు. నిన్ను చూస్తూంటే, చపలబుద్ధులైన కొందరు రాజకుమారులు గుర్తుకు వస్తున్నారు. అలాంటి వారిలో ఒకడైన శివదత్తుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను," అంటూ యిలా చెప్పసాగాడు :

అగ్నిదత్తు డనే రాజా, సుసంపన్నమైన నీలసాగరరాజ్యాన్ని పాలిస్తూండేవాడు. ఆయనకు శివదత్తుడు, శాంతిదత్తుడు అనే యిద్దరు కుమారులు. అన్నదమ్ములిద్దరూ, అన్ని విద్యలలోనూ అరితేరారు. అయితే,

బేతాళ కథలు

శివదత్తుడిలో వినయ, దయాగుణాల పాలెక్కువగా వుండేది. ఆ కారణం వల్ల, అందరికీ అతడిపట్ల ఎంతో అభిమానం. రాజు అగ్నిదత్తుడు, కొంతకాలం గడిచాక శివదత్తుడు, తనకు రాజ్యపాలనా విషయాల్లో, సహాయకారిగా వుండగలడన్న నమ్మకంలో వుండేవాడు. అయితే, శివదత్తుడు తన కాలాన్నంతా వేద, శ్రుతి, పురాణాలు పఠించడంలోనూ, భగవద్భావంలోనూ గడిపేవాడు.

ఇలా కొంతకాలం గడిచాక, రాజు అగ్నిదత్తుడు, శివదత్తుణ్ణి యువరాజుగా ప్రకటించి, అతడికి రాజ్యరక్షణాశక్తిని మరింత బలపరిచే కార్యం ఆపగించా

లనుకున్నాడు. ఇందుకు తగు కారణం లేకపోలేదు; పొరుగున వున్న సారాజ్య పాలకుడు, సాధ్యమయితే నీలసాగరాన్ని ఆక్రమించుకునేందుకు, ఎంతో కాలంగా ఉచ్చులు పన్నుతున్నాడు.

అగ్నిదత్తుడు అదేశించగా, మంత్రి శివదత్తుణ్ణి కలుసుకుని, విషయమంతా వివరించాడు. ఇందుకు శివదత్తుడు ఏమాత్రం సంతోషించకపోగా, తనకు యిలాంటి రాచకార్యాలపట్ల ఆసక్తి లేదని జవాబిచ్చాడు.

అందుకు మంత్రి ఆశ్చర్యపోయి, "తమ నుంచి యిలాంటి జవాబు వస్తుందనుకోలేదు! ప్రజలందరూ, తమ యౌవరాజ్యాభిషేకం కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు," అన్నాడు.

"నాకేమాత్రం ఆసక్తి లేదని, చెప్పాగదా," అన్నాడు శివదత్తుడు.

"రాజుగారికి పరిపాలనా విషయాల్లో, మీరు సాయం నిరాకరించారని తెలిస్తే, శత్రువులు రాజ్యంలోకుట్రలు రేపగలరు," అన్నాడు మంత్రి.

"ఏమైతే నాకేం! తమ్ముణ్ణి యువరాజుగా ప్రకటించమని, నా సలహా," అని జవాబిచ్చాడు శివదత్తుడు.

మంత్రి, రాజుతో జరిగింది చెప్పాడు. ఆయన నిర్దాంతపోయి, శివదత్తుణ్ణి పిలి

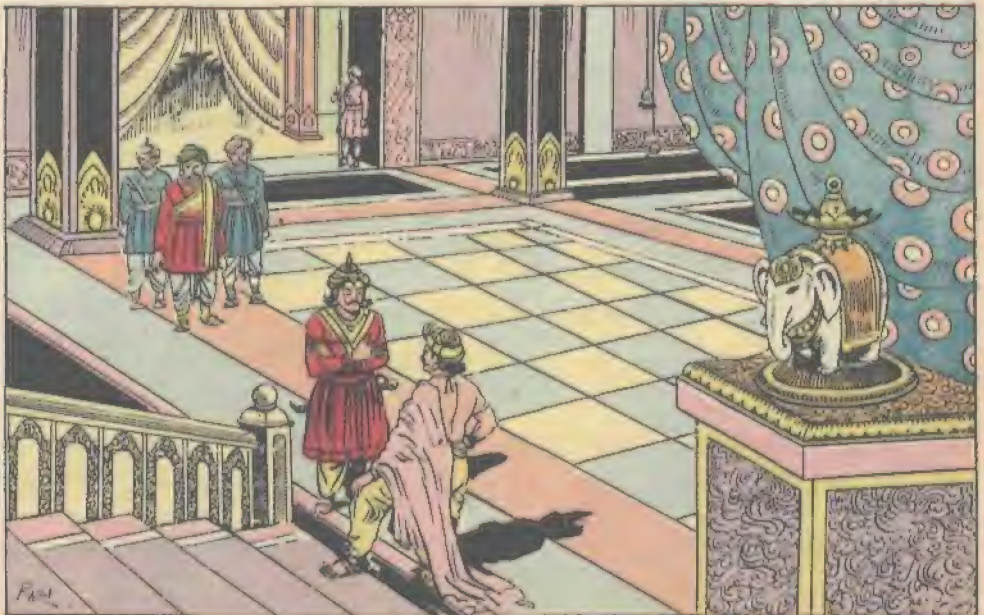
పించి, "నువ్వు యువరాజువయితే తప్ప, నాకు పరిపాలనా విషయాల్లో సలహా లివ్వడంసాధ్యపడదు. నాజ్యేష్ఠపుత్రుడుగా, అది నీ బాధ్యత. రెండవదేమంటే— రాజైన నేను, ఎవరు యువరాజో ఎన్నిక చేయవలసివుంది. అందుకు నిన్ను ఎన్నిక చేశాను. ముహూర్తానికి అవసరం అయిన ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నవి. నువ్వు సిద్ధంకా!" అన్నాడు కఠినంగా.

శివదత్తుడు మౌనంగా పూరుకున్నాడు. ఆ మౌనాన్ని అందరూ, అంగీకారంగా భావించారు. కాని, మర్నాటి ఉదయం రాజభవనంలో అతడి జాడలేదు. రాజు అందోళనపడి, నౌకర్లచేత శివదత్తుడు సాధారణంగా తిరిగే ప్రదేశాలన్నీ వెతికిం

చాడు. వాళ్ళు, రాజభవనం వెనకవున్న కొండశిఖరాన్నీ, నదీతీరాలనూ, భవనం లోని పెద్ద గ్రంథాలయాన్నీ—ఈ విధంగా అన్నీ వెతికిచూసి, అతడు కనబడలేదని రాజు అగ్నిదత్తుడికి తెలియబరిచారు.

తర్వాత రాజు దేశమంతటా శివదత్తుడి కోసం గాలింపజేశాడు. అయినా ఫలితం లేకపోయింది. రాజు దిగులుపడ్డాడు. రాణీ పుట్టెడు దుఃఖంతో అన్నాహారాలు మానింది.

కొద్ది రోజుల తర్వాత, ఒక బిచ్చగాడు శివదత్తుడి నుంచి లేఖ ఒకటి తెచ్చాడు. అది శివదత్తుడు తల్లిదండ్రులకు రాసినది. అందులో, యిలా వున్నది: "రాకుమారు డుగా నేను నిర్వహించవలసిన బాధ్యత

లేమిటో, నాకు తెలియనివికాదు. అయితే, వాటికన్న అంతరాత్మ ఆదేశం మరి ముఖ్యమైనది. జవదాటరానిది. అందు వల్లనే నేను, తల్లిదండ్రుల్ని, అత్త బంధువుల్ని పరిత్యజించి సన్యాసం స్వీకరించాను. క్షమించకొరుతున్నాను.”

ఈ లేఖ శివదత్తుడి తల్లిదండ్రులకు, యింతింతనరాని దుఃఖం కలిగించింది. అయినా వాళ్ళు, తమ కుమారుడెక్కడో ఒకచోట క్షేమంగా వున్నాడు కదా అని తృప్తిపడ్డారు.

ఇలా ఐదు సంవత్సరాలు గడిచాక, అగ్నిదత్తుడు వ్యాధిగ్రస్తుడయ్యాడు. అపరిస్థితుల్లో, ఆయన రెండవ కుమారుడైన

శాంతిదత్తుడు, రాజ్యపాలనా వ్యవహారాల్లో, తండ్రికి సాయం చేస్తూ వచ్చాడు. అయితే, మరి ఐదేళ్ళకు రాజు అగ్నిదత్తుడు మరణించడం జరిగింది. శాంతిదత్తుడు నీలసాగరరాజ్యానికి రాజుగా అభిషిక్తుడయ్యాడు.

శాంతిదత్తుడు గుణవంతుడేగాని, సమర్థుడైన పాలకుడు మాత్రం కాదు. ఒకసారి దేశంలో వానలు లేక కరువు వచ్చింది. శాంతిదత్తుడికి ముందు చూపు లేని కారణంగా, అతడు పొరుగుదేశాల నుంచి తిండిగింజలు తెప్పించి, నిల్వ చేయలేక పోయాడు. రాజ్యమంతటా అల్లరులు చెలరేగినై.

ఇలాంటి అవకాశం కోసం ఎదురు చూస్తున్న సారాజ్యపాలకుడు, నీలసాగర రాజ్యం మీద దాడికి సన్నాహాలు చేయసాగాడు. ఇది విన్న నీలసాగరరాజ్య ప్రజల్లో కలవరం పుట్టింది. ఇటువంటి కష్టసమయంలో, శాంతిదత్తుడు హఠాత్తుగా రోగగ్రస్తుడయ్యాడు.

రాజమాతకు ఏమి చేయాలో తోచక దిగులుపడసాగింది. అప్పుడు మంత్రులలో ఒకరు ఆమెతో, “మహారాణీ, ఈ క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో రాజ్యాన్ని కాపాడగలవారు ఒకే ఒకరున్నారు. ఆయన పేరు, మీరూ వినేవుంటారు — జ్ఞాని అద్భుతశ్రీరస్వామి.

ఆయన దీవించాడంటే, యిక తిరుగంటూ వుండదు." అని చెప్పాడు.

రాజమాత, యీ జ్ఞాని గురించి విని వున్నది. కొన్ని సంవత్సరాల కిందట, కట్టెలు కొట్టి అమ్ముకు జీవించేవాళ్ళు కొందరు, గంధపుచెట్టు కోసం వెతుకుతూ, అరణ్యంలో చాలా దూరం వెళ్ళారు. అక్కడ వాళ్ళకు గంధపుచెట్టు మొదట్లో, ఒక చీమలపుట్ట కంటబడింది. చెట్టును మొదలంటా సరికే ప్రయత్నంలో, వాళ్ళు చీమలపుట్టను తవ్వారు. అందులో నుంచి, ఆ జ్ఞాని బయటికి వచ్చాడు.

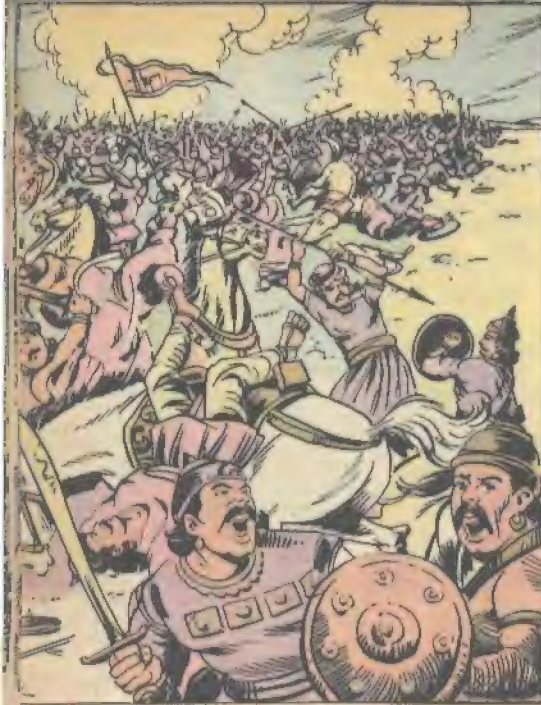
ఈ అద్భుతం చూసి విస్మయం చెందిన కట్టెలవాళ్ళు, ఆయనకు అద్భుతేశ్వర స్వామి అని పేరు పెట్టారు. ప్రజలు

ఆయనను దర్శించి, ఆయన దీవనల కారణంగా, తమ తమ బాధల నుంచి విముక్తులు కాసాగారు. క్రమంగా అక్కడ ఒక ఆశ్రమం తయారైంది.

రాజమాత, మంత్రి సలహా గురించి ఆలోచిస్తున్నంతలో, శత్రుసైన్యం నీల సాగర సరిహద్దులకేసి వస్తున్నట్టు, చారుల ద్వారా వార్త అందింది. రాజమాత అప్పటి కప్పడే బయలుదేరి, అద్భుతేశ్వరస్వామిని దర్శించి, కన్నీళ్ళ తో, "నీల సాగర రాజ్యాన్ని, తమరు తప్ప మరెవరూ రక్షించలేరు. సహాయపడండి," అని కోరింది.

స్వామి కొద్దిసేపు కళ్ళు మూసుకుని, తెరిచి, రాజమాతతో, "అమ్మా, భయపడ

కంది. మీకుగాని, రాజ్యానికిగాని ఎలాంటి హాని కలగదు," అన్నాడు.

తర్వాత ఆయన రాజధానికి వచ్చి, ప్రాణాల్పి అయినా రాజ్యాన్ని కాపాడ వలసిందిగా సైనికులను ఉద్బోధించి, రాజ ప్రాసాదం చేరి, శాంతిదత్తుడితో, "నీ కెలాంటి జబ్బులేదు; లేచి నిలబడు! అంతా మేలే జరుగుతుంది," అన్నాడు.

ఆ మరుక్షణం శాంతిదత్తుడు చిరు నవ్వు నవ్వుతూ, మంచంలోంచి సంపూర్ణ ఆరోగ్యంతో లేచి నిలబడ్డాడు. తర్వాత సేనానాయకులను పిలిపించి, రాజ్య రక్షణకు ఏమిచేయాలన్న విషయమై తగు ఆజ్ఞలు జారీచేశాడు.

నీలసాగర సైన్యాలు, సరిహద్దులు దాటుతున్న శత్రుసైన్యాలను ఎదిరించి, అసమానదైర్యసాహసాలతో పోరాడినై. శత్రువులు ఓడి చిందరవందరగా పారి పోయారు. సారాజ్యదేశం నీలసాగర రాజ్యంలో కలుపుకోబడింది.

నీలసాగర సైన్యం మూడేమూడురోజుల్లో, ఈ విజయాన్ని సాధించింది. రాజ్యంలో అనందోత్సాహాలు పెల్లుబికినై.

జ్ఞాని అద్భుతేశ్వరస్వామి, రాజమాతను ఒంటరిగా కలుసుకుని, ఆమెకు సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి, "అమ్మా, ఇక నేను వెళ్ళేందుకు అనుమతించగలవా?" అని అడిగాడు.

రాజమాత కళ్ళలో నీరు తిరుగుతూం డగా చిరునవ్వునవ్వి, స్వామి నుదుటిని ముద్దుపెట్టుకుని, "నీవంటి పుత్రుణ్ణి కన్న నేను అదృష్టవంతురాలిని. నీ బాధ్యత నెరవేర్చావు," అన్నది.

ఆ రాత్రే జ్ఞాని అద్భుతేశ్వరస్వామి, తన నివాసానికి వెళ్ళిపోయాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, ఆ జ్ఞాని మరెవరో కాదు శివదత్తుడని తెలుస్తూనే వున్నది. ఆ కారణంగా, నాకు మరిన్ని అనుమానాలు కలుగుతున్నవి. అతడు, తన తల్లి కోరగానే రాజ్యరక్షణకు పూనుకోవడమే గాక, తిరిగి వెళ్ళేందుకు

అనుమతి కూడా అడిగాడు. అతడు సన్యాసిగదా! కొన్నేళ్ళక్రితం, అతడు రాజ్యాన్ని, తల్లిదండ్రులనూ కూడా పరిత్యజించి సన్యాసం స్వీకరించాడు. అటువంటివాడు, నీలసాగర రాజ్యరక్షణకు పూనుకోవడం అశ్చర్యం కలిగించడం లేదా? అంతేకాక, అతడు సారాజ్యదేశాన్ని, నీలసాగరరాజ్యంలో కలుపుకునేందుకు అభ్యంతరం కూడా చెప్పలేదు! ఈ సందేహానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావే, నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "ఏ వ్యక్తి అయినా, తన అంతరాత్మ పిలుపు విన్నాడు. కుటుంబ, సామాజిక కట్టుబాట్లకు బద్ధుడై వుండవలసిన అవసరం లేదన్న మాట నిజం. అయితే, లోకంలో ఎవరూ కన్న తల్లిపట్ల వున్న బాధ్యతను మాత్రం విస్మరించ వీలులేదు. అందువల్లనే, శివదత్తుడు తల్లి దుఃఖాన్ని పొగిట్టి, తిరిగి తన ఆశ్రమానికి వెళ్ళేందుకు, అమె

అనుమతి కోరాడు. ఇక శక్రువుల నుంచి రాజ్యాన్ని కాపాడే విషయంలో—ఫలితం ఒకటే అయినా, మామూలు రాకుమారుడికీ, జ్ఞాని అయినవాడికీ చాలా భేదం వుంటుంది. నిజంగా శివదత్తుడే రాజై వుంటే, స్వార్థం కొద్దీ రాజ్యరక్షణకోసం శక్రువుతో పోరాడి వుండేవాడు. కాని, యిప్పుడతడు చేసినది, తన మహత్తర శక్తులతో, ఒక రాజకుటుంబాన్ని, ప్రజలనూ కాపాడడం మాత్రమే. ఇలాంటి మేలు, అరణ్యంలోని తన ఆశ్రమంలో వున్నప్పుడు కూడా కష్టదశలో వున్నవారికి చేస్తూనే వున్నాడు. సారాజ్యాన్ని, నీలసాగరలో విలీనం చేసుకోవడానికి, అతడు అభ్యంతరం చెప్పకపోవడానికి కారణం—సారాజ్యరాజు నీలసాగర రాజ్యాన్ని జయించ చూడడం. ఇది కేవలం పరిస్థితుల ప్రభావం!" అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

వేగానికి కారణం

ఒకరాజు, సభలోవున్నవాళ్ళను, “నృప్తిలోని ప్రాణులన్నింటిలోకి, వేగమైనదేది?” అని అడిగాడు.

సభికులు రకరకాలుగా సమాధానాలు చెప్పారుగాని, రాజుకేవలీ తృప్తికలిగించలేదు.

అప్పుడు విదూషకుడులేచి, “నాకు తెలిసినంతవరకూ, నన్ను మించి వేగంగా పరిగెత్త గల ప్రాణి నృప్తిలోలేదు. నేనొకసారి పరుగుపందెంలో, ఒక లేడిని, కుందేలును, గుర్రాన్ని ఓడించాను,” అన్నాడు.

రాజు, కోపంగా విదూషకుడివంక చూసి, “నేనడిగేది ప్రగల్భాలు కాదు. వాస్తవమైన సమాధానం,” అన్నాడు.

“నేచెప్పండి నిజమే, ప్రభూ! ఆ సమయంలో, నేనంతవేగంగా పరిగెత్తడానికి కారణం లేకపోలేదు—నన్నొక పెచ్చిక్కు తరుముకున్నది,” అని చెప్పాడు విదూషకుడు.

సభికులూ, రాజుకూడా పెద్దగా నవ్వారు. అప్పుడు విదూషకుడు వినయంగా, “ప్రాణికి సహజంగా వుండే వేగంచేరు, పరికితనం ప్రసాదించే వేగంచేరు. ఈ విషయం ప్రభువులు. ఒప్పుకోకపోవడానికి కారణం, పరికితనమంటే ఏమిటో తెలియకపోవడమే!” అన్నాడు.

సభికులు హర్షధ్వానాలు చేశారు. రాజు చిరునవ్వు నవ్వి, విదూషకుడికి విలువైన బహుమతి యిచ్చాడు.

—కొప్పరపు నాగేశ్వరరావు

పిల్లలకు చందమామ నిర్వహిస్తూన్న పోటీలో సరదాగా పాల్గొనండి!

మహాన్నత భారతీయ సంస్కృతి పోటీ

ఉత్తేజకరమైన మూడు భాగాలలో

పోటీ: 1

గొప్ప భారతీయ రాజులు

పోటీ: 2

గొప్ప భారతీయ రాణులు

పోటీ: 3

గొప్ప భారతీయ జంటలు

రూ. 1,30,000 ల విలువకు మించిన
బహుమతులు గెలుచుకోండి!

11 భాషలలో ప్రతి పోటీకీ గొప్ప బహుమతులు:

- 11 ప్రథమ బహుమతులు : 2,000 రూపాయలు స్కాలర్‌షిప్
- 11 ద్వితీయ బహుమతులు : 1,000 రూపాయలు స్కాలర్‌షిప్
- 11 తృతీయ బహుమతులు : 500 రూపాయలు స్కాలర్‌షిప్

అవిగాక, బంపర్ ప్రైజులు

- ప్రథమ బంపర్ : 10,000 రూపాయలు స్కాలర్‌షిప్
- ద్వితీయ బంపర్ : 5,000 రూపాయలు స్కాలర్‌షిప్
- తృతీయ బంపర్ : 2,500 రూపాయలు స్కాలర్‌షిప్

• ఇదేళ్ళవరకు ఇదే సమాన వాయిదాలలో
220 కన్సోలేషన్ బహుమతులు: ఒక రుణాదిపాటు
చందమామకు ఉచిత చందా

పాల్గొనడం ఎలా?

మీ చరిత్ర పుస్తకాలనూ, పాత చందమామ కాపీలనూ దగ్గరుంచుకుని, కుటుంబ సభ్యులందరితో పాటు కూర్చుని ప్రారంభించండి! భారతీయ చరిత్రకూ, పురాణాలకూ సంబంధించిన సుపనిర్దేశాలు చిత్రపటాలు కొన్ని ప్రక్కన ఇవ్వబడ్డవి. చిత్రపటాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చూసి, అవి ఎవరిచే గుర్తించి, వానిని సరిపాటు సంఖ్యను బాక్స్ లో రాయండి. తరువాత ఇక్కడ వున్న ఆరు చిత్రపటాలలో ఒకదానిని ఎన్నుకుని, వాటిని పూర్తిచేసి, పక్క పేజీలో వున్న "నేను..... రాణిని ఎంతగానే మెచ్చుకుంటాను. ఎందుకంటే....." అన్న వాక్యాన్ని పూర్తిచేయండి. ఈ వాక్యం పదిహేను మాటలకు మించకూడదు.

ఉత్సాహకరమైన చక్కని సమాధానం రాయండి. ఉత్తమ సమాధానాలు జహిమతులు గెలుచుకుంటాయన్న విషయం గుర్తుంచుకోండి! మీ పేరూ, వయస్సు, చిరునామాలూ రాసి, పేజీని కత్తిరించి ఎంబ్రీపాపాన్ని చూకు పాస్టు ద్వారా వేయండి. ఈ పాత పత్రాలు వచ్చేలాగానే, పేజీ: 3 కోసం రాసున్న చందమామ సంచికలో చూడండి.

పోటీ నిబంధనలు:

1. 16 సంవత్సరాల వయసుకు లోబడిన చిల్లలందరూ ఈ పోటీలో పాల్గొనవచ్చు. ఒకరు ఎన్ని ఎంబ్రీలైనా వేసవచ్చు. అయితే, అవి చందమామలో అచ్చయిన ఎంబ్రీపాత్రాలలో మాత్రమే పంపాలి.
2. ఒకరు ఒక్క పోటీలోగానీ, లేదా మొత్తం మూడు పోటీలలోనూ (గొప్ప భారతీయ రాజులు, గొప్ప భారతీయ రాణులు, గొప్ప భారతీయ జంటలు) పాల్గొని జహిమతులు గెలుపొందవచ్చు. ఇవిగాక, బంపర్ ప్రైజులకు కూడా ప్రయత్నించవచ్చు.
3. ఎంబ్రీపాత్రాలను, స్పష్టమైన దస్తూరిలో, చందమామ ప్రచురించబడుతూన్న పేజీలందు బాషలో ఏ బాషలోనైనా సేదే పూర్తిచేసి పంపవచ్చు.
4. పోటీ: 2 ఎంబ్రీపాత్రాలు నవంబర్ 30, 1987 లోగా చూకు చేరాలి.
5. ఎంబ్రీలు అలస్యంగా అందనా, పోయినా, పాడయినా నిర్వాహకులు బాధ్యత వహించరు.
6. ఎంబ్రీలను చూమాలు పాస్టు ద్వారా మాత్రమే పంపాలి.
7. చందమామ పబ్లికేషన్స్ ఉచ్చోగులూ, హందూస్థాన్

థాంక్స్ న్ అసానుమేల్స్ ఉచ్చోగులూ, వారి కుటుంబ సభ్యులూ తప్ప తక్కిన భారతీయ పౌరులందరూ ఈ పోటీలో పాల్గొనవచ్చు.

8. ఎంబ్రీలను పరిశీలించి, ఎన్నికచేయడంలో న్యాయనిర్ణేతల మండలిదే తుదినిర్ణయం. ఈ విషయంగా ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలూ బయటపడవు.
9. విజేతలకు వ్యక్తిగతంగా పాస్టులో తెలియజేయబడుతుంది. వారి పేర్లు చందమామలో ప్రచురించబడతాయి.

ముఖ్య గమనిక: బంపర్ ప్రైజ్ సెక్షన్

మీ ఎంబ్రీపాత్రాలు పాస్టుచేసి ముందు, వాటిలో 'చందమామ పోటీ: 2' అని వున్న లేబిల్ ను కత్తిరించి మీదగ్గరే భద్రపరుచుకోండి. 1, 3 పోటీలకు కూడా అలాగే చేయండి. ఈ మూడు లేబిల్స్ నూ కలిపి, బంపర్ సెక్షన్ ఎంబ్రీపాత్రం (నవంబర్ చందమామ సంచికలో వస్తుంది) మీద అతికించాలి. 3 లేబిల్స్ అతికించబడిన ఎంబ్రీ పాత్రాలు మాత్రమే బంపర్ ప్రైజు పరిశీలనకు అంగీకరించబడతాయి.

ఈ చందమామ కాపీని రద్దవరచండి. బంపర్ సెక్షన్ ప్రక్కలు పెట్టెంచర్, అక్టోబర్, నవంబర్ సంచికలపై ఆదారపడి ఉంటాయి.

గమనిక: మారు పోటీ: 1 లో పాల్గొనక పోయినప్పటికీ, పోటీ: 2 లో పాల్గొనవచ్చు. ఇప్పుడు కూడా పెట్టెంచర్ సంచికలో వున్న పోటీ: 1 లో పాల్గొనడానికి, గడువు దాటిపోలేదన్న విషయం గుర్తుంచుకోండి. (అఖిలకేదీ: అక్టోబర్, 31)

పోటీ: 2

(ఎంట్రీఫారం)

5

ఉదాహరణలో చూపిన విధంగా, ఈ ఆరుగురు రాజుల చిత్రపటాలను, సరైన అంకెలను సూచిస్తూ, సరైన పేర్లతో జతచేయండి.

ముంతాజ్ మహల్	1	వద్దిసీ	4	మంది	7
నూర్జహాన్	2	రూస్సీరాణి	5	రజీయాసుల్తానా	8
సీత	3	కితూబ్ చెన్నమ్మ	6	గాంధారి	9

ఈ లేబుల్స్ ను బంపర్ ప్రైజ్ కోసం భద్రపరచండి
బంబర్ ప్రైజ్ ను (డిసెంబర్ సంచికలో) ప్రయత్నించేప్పుడు, మీరు
డిసెంబర్ సెక్షన్ ఎంట్రీఫారంమీద అతికించవలసిన వుంటుంది.

చందమామం
పోటీ 2

పోటీ: 2

(ఎంట్రీఫారం)

ఇప్పుడు, పైనవున్న ఆరు చిత్ర పటాల పెద్దలో ఏ ఒక్క రాణి పేరువైనా తీసుకుని, 'ఎందుకంటే'.....తరవాత వాక్యాన్ని పూర్తిచేయండి. ఈ వాక్యం పదిహేను మాటలకు మించకూడదు.

“నేను..... రాణిని ఎంతగానో మెచ్చుకుంటాను

ఎందుకంటే

.....

.....

మీ పేరు

వయసు..... చిరునామా

.....

ఈ పేజీని కత్తిరించి, 'చందమామ పోటీ 2' అని వున్న కూపన్‌ను మీ దగ్గరే ఉంచుకుని, ఎంట్రీఫారాన్ని వెంటనే కింది చిరునామాకు

పోస్టు చేయండి:

చందమామ పోటీ 2

చందమామ పబ్లికేషన్స్

188, ఆర్కాట్ రోడ్

మద్రాసు-600 026

పోటీ: 2 ఆఖరుతేది: నవంబర్ 30, 1987

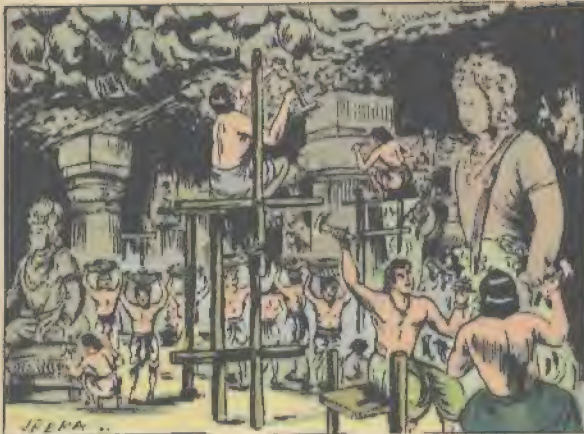
ఈ లేబిల్‌ను
ఇంపర్ ప్రైజ్ కోసం
భద్రపరచండి

**మహోన్నత
భారతీయ సంస్కృతి
పోటీ**

అజంతా-ఎల్లోరా

మహారాష్ట్రలోని బేరంగాబాద్ జిల్లా కొండలలో 29 గుహలు అపురూపమైన కుడ్యచిత్రాలతో వెలుగొందుతున్నవి. అజంతా గుహలు అని జగత్ప్రసిద్ధి గాంచిన ఇక్కడి కుడ్యచిత్రాలను - బౌద్ధమత ఆదర్శాలతో ఉత్తేజితులైన చిత్రకారులు కొందరు శ్రీ॥ పూ॥ రెండు వందల సంవత్సరాలకు పూర్వం చిత్రించడం ప్రారంభించారు.

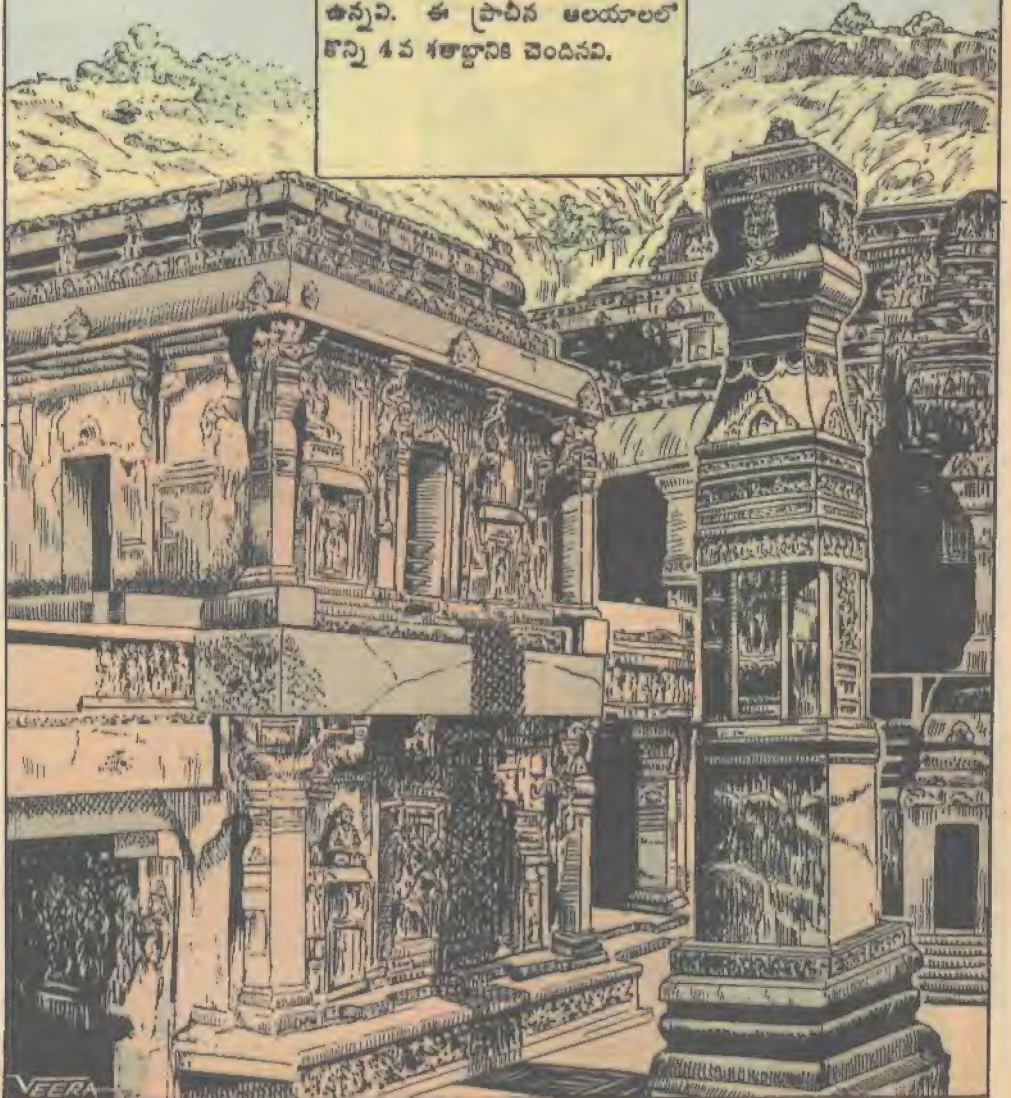
ఇక్కడి గుహలోని కుడ్యచిత్రాలూ,
బౌద్ధస్థూపాలూ, స్తంభాలూ ఎక్కువ
భాగం క్రి॥ ౧॥ అరు, ఏడు శతాబ్దాలలో
నిర్మించబడ్డాయి.

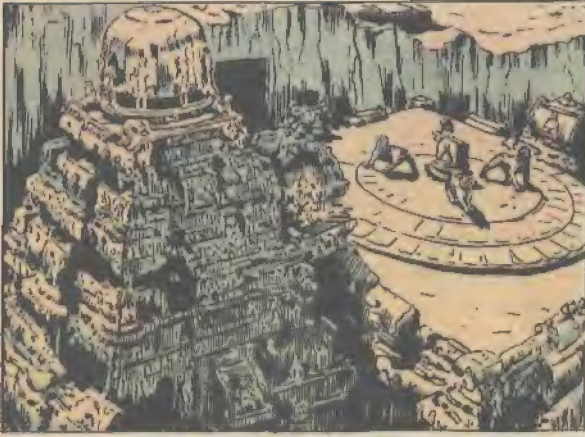
ఇక్కడి గుహచిత్రాలూ, శిల్పాలూ
కేవలం బౌద్ధమత సిద్ధాంతాలనే కాకుండా,
ప్రాచీన సామాజిక జీవన విధానాన్ని
సూచించేవిగానూ ఉన్నవి. కొందరు
విదేశీవర్తకులు, తమ గుర్రాలను
విక్రయించడానికి ఒక బారతీయ రాజుతో
సంప్రదించుట జరపడం—అటువంటి
చిత్రాలలో ముఖ్యమైనది.

ఆ కాలంలో స్త్రీలు సంగీతాన్ని అభ్య
సించేవారన్న దానికి అధారంగా కొన్ని
చిత్రాలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. ఒక రాజు
నమకంలో కొందరు స్త్రీలు సంగీతకచేరి
జరపడం—విడవ శతాబ్ది రాచరికపు
జీవనానికి చక్కటి ఉదాహరణ!

బెరంగాబాదుకు 30 కి. మీ. దూరంలో
ఎల్లోరా గుహలయాలు వున్నాయి. బౌద్ధ,
జైన, హిందూ మతాలకు సంబంధించిన
దాదాపు 34 ఆలయాలు ఇక్కడ
ఉన్నవి. ఈ ప్రాచీన ఆలయాలలో
కొన్ని 4వ శతాబ్దానికి చెందినవి.

ఈ ఆలయాలలో కెల్లాసు ప్రసిద్ధమైనది—
అత్యద్భుత శిల్ప కళాఖండాలతో వెలు
గొందుతున్న కైలాసనాథ ఆలయం.
ఒకే శిలపై నిర్మించబడి వున్న ఈ
ఆలయానికి సాటి రాగల ఇటువంటి
శిల్ప కళాఖండం ప్రపంచంలోనే లేదని
చెబుతారు.

154 అడుగుల వెడల్పు, 276 అడు
గుల పొడవుగల ఇక్కడి పడహారప
గుహలయం విశ్వవిఖ్యాతి గాంచినది.
శివపార్వతుల లీలావిలాసాలను చిత్రించే
ఎన్నో అపురూప శిల్పాలు ఇక్కడ
ఉన్నవి.

పదిహేనవ గుహలో అద్భుతమైన
వామనావతార శిల్పం వెలుగొండు
తున్నది. “ఎల్లారా గుహలతో పోల్చ
తగిన ప్రాచీన కళాఖండాలు ప్రపం
చంలో మరెక్కడా కానరావు.” అంటాడు
బి. సి. లీ “ఎల్లారా అద్భుతాలు” అనే తన
గ్రంథంలో.

గుండ్రాయి మహిమ

ఒక ముసలిది చనిపోతూ తన ఇద్దరు మనవలనూ పిలిచి, "నా య న లా రా, నా దగ్గర వెండి బంగారాలు లేవు. వంట ఇంట్లో సన్నికల్లా, గుండ్రాయి ఉన్నాయి. సన్నికల్లు పెద్దవాడూ, గుండ్రాయి చిన్న వాడూ తిసుకోండి. సుఖంగా కాలం గడ పండి," అని చెప్పి ప్రాణాలు వదిలించి.

"సన్నికల్లు నా కెందుకూ? నేనేమన్నా వంటలు చేసుకు బతకాలా?" అనుకుని పెద్దవాడు మరొక గ్రామానికి వెళ్ళి, ఒళ్లు వంచి పని చేసి బాగుపడ్డాడు. చిన్నవాడు మటుకు, "గుండ్రాయివల్ల ఏదో ఉప యోగం లేకపోతే అవ్వ దీన్ని నా కివ్వదు," అనుకుని, అస్తమానమూ దానిని తన వెంట పెట్టుకు తిరిగాడు. వాడా గుండ్రాయిని వెంట బెట్టుకు తిరగటం చూసి ఊళ్లోవాళ్ళంతా వెటకారం చేసేవాళ్ళు. వాడు రోజూ అడవిలో చితుకులు పోగు

చేసి తెచ్చి, ఊళ్ళో వాళ్ళకమ్మి పొట్ట పోసుకుంటూ ఉండేవాడు.

ఒకనాడు వాడు అడవిలో చితుకు లేరుతూండగా ఒక పెద్ద తోడేలు వాడి కేసి వచ్చింది. వాడు బెదిరిపోయి సమీ పంలో ఉన్న చెట్టెక్కాడు.

"భయపడకు, నేను నీకేమీ హని చేసేందుకు యిక్కడికి రాలేదు. నీ దగ్గర ఉండే గుండ్రాయి ఒక్క సారి అరు వియ్యి, చాలు," అన్నది తోడేలు.

"దానితో నీకేం పని?" అని వాడు తోడేలు నడిగాడు.

"నా జతతోడేలు ఇంతకుముందే చచ్చి పోయింది. నీ గుండ్రాయి ఒక్కసారి దాని ముక్కుల దగ్గర పెడితే అది మళ్ళీ బతుకుతుంది," అన్నది తోడేలు.

"నా గుండ్రాయికి అంత మహత్తు న్నదా?" అన్నాడు వాడు.

“నా వెంట వస్తే నీకే తెలుస్తుందిగా!” అన్నది తోడేలు.

వాడు చెట్టు దిగి తోడేలు వెంట బయలుదేరాడు. అడవిలో ఒకచోట చచ్చిన తోడేలున్నది. ముసలమ్మ మన వడు తన గుండ్రాయి తీసి అ తోడేలు ముక్కు దగ్గర పెట్టాడు. వెంటనే దానికి మళ్ళీ ప్రాణం వచ్చింది.

“నీ గుండ్రాయి మహిమ దాని వాసనలో ఉన్నది. ఈ రహస్యం ఎవరికీ తెలియనంత కాలమూ దానికా మహిమ ఉంటుంది,” అని మొదటి తోడేలు వాడికి చెప్పింది.

చిన్నవాడు తన గుండ్రాయితో సహా గ్రామానికి బయలుదేరాడు. దారిలో ఒక

కుక్క కళేబరం కనిపించింది. వాడు తన గుండ్రాయి తీసి చచ్చిన కుక్క ముక్కుల దగ్గర ఉంచాడు.

కుక్క వెంటనే లేచి నిలబడి తోక అడిస్తూ చిన్నవాడి వెంట బయలుదేరింది.

త్వరలోనే చిన్నవాడి ఖ్యాతి గ్రామ మంతా పాకింది. వాడు ప్రాణాలు కూడా పోయగల ఘనవైద్యుడయ్యాడు. అయితే ప్రాణాలిచ్చే శక్తి ఉన్నది వాడి గుండ్రాయిలో నన్ను విషయం ఎవరికీ తెలియదు.

కొంతకాలానికి రాజుగారి ఏకైక సంతాన మైన కూతురు కాస్తా చనిపోయింది. చిన్న వాడు వెళ్ళి ఆమెను మళ్ళీ బతికించాడు. రాజుగారు కృతజ్ఞతతో తన కుమార్తెను వాడికిచ్చి పెళ్ళి చేసి రాజ్యానికి వాణ్ణి వారసుణ్ణి చేశాడు. రాజుగారి అల్లుడై కూడా చిన్నవాడు చచ్చిపోయిన వారికి ప్రాణదానం చెయ్యటం మానలేదు. అందు చేత ఆ రాజ్యంలో ఎవరికీ చావు భయం అన్నది లేకుండా పోయింది.

ఒక రోజు చిన్నవాడి కొక ఆలోచన వచ్చింది: తన గుండ్రాయి వాసనతో పోయిన ప్రాణాలు రాగా లేందీ, వార్తకక్కం రాకుండా ఎందుకుండదు? ఇది నిజమో కాదో తెల్పుకుందామని వాడు రోజూ గుండ్రాయిని తాను వాసన చూస్తూ తన భార్యను కూడా వాసన చూడమన్నాడు.

గుండ్రాయి వాసన చూడటం రాజు కుమార్తెకు అర్థం లేని పనిగా తోచింది. అయినా తన భర్త ఘనవైద్యుడు గనక, ఏదో ఉద్దేశంతో అలా చెప్పి ఉంటాడనుకుని తాను కూడా రోజూ గుండ్రాయిని వాసన చూస్తూ వచ్చింది. దీని ఫలితంగా, చిన్నవాడూ, వాడి భార్యా నిత్యయౌవనులుగా ఉండిపోయారు.

వారిని చూసి చంద్రుడు అసూయ పడ్డాడు. నిత్యయౌవన మనేది తనకు తప్ప మరెవరికీ ఉండరాదని చంద్రుడి ఉద్దేశం. అందుచేత చంద్రుడు చిన్నవాడి గుండ్రాయిని కాజెయ్యటానికి అవకాశం కోసం ఎదురు చూడసాగాడు.

ఒకనాడు చిన్నవాడు తన గుండ్రాయి కేసి చూసేసరికి అది పాచి పట్టి, వెలవెల పోతూ ఉండటం కనిపించింది. పాచి పోగొట్టటానికి వాడు దాన్ని ఎండలో ఉంచి, తానే కాపలా కూచున్నాడు.

ఇది చూసి రాజకుమార్తె, "కాబోయే రాజువుగదా, ఇదేం పని? గుండ్రాయికి

నివే కాపలా కాయాలా? ఎంతమంది భటులు లేరు?" అన్నది.

"నేను నా కుక్కను తప్ప ఇంకెవరినీ నమ్మలేను," అంటూ వాడు తన కుక్కను గుండ్రాయికి కాపలా పెట్టి తాను లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇదే సమయమనుకుని చంద్రుడు ఆ గుండ్రాయి ఉన్న చోటికి దిగి వచ్చి, గుండ్రాయి ఎత్తుకుని పారిపోసాగాడు. అమావాస్య చంద్రుడు కావటంచేత కుక్క అతణ్ణి చూడలేక పోయింది. అయితే గుండ్రాయి వాసన దానికి తెలుసు గనక ఆ వాసనను బట్టి తరుముకు వెళ్ళింది.

ఆ కుక్క ఇంకా చంద్రుణ్ణి తరుముతూనే ఉండంటారు బర్మావాళ్ళు. చంద్ర గ్రహణం కలిగినప్పుడు, "అదుగో చంద్రుణ్ణి కుక్క మింగింది," అంటారు. గ్రహణం విడవగానే, "కుక్క చంద్రుణ్ణి కక్కింది," అంటారు. కుక్క చాలా చిన్నది కావటం చేత చంద్రుడు దానికి మింగుడు పడదని వారి అభిప్రాయం!

తిప్పడి తెలివి

ప్రపంచీపురరాజు నాగవర్మ, తన కొరమీసాలకు రకరకాల అత్తర్లు పూస్తూ, కన్నబిడ్డల కన్న అపురూపంగా పెంచుకుంటున్నాడు. ఒకనాడు, అయనకు గడ్డం చేస్తున్న తిప్పడు, మాటల్లో పది, ఒక పక్క మీసాన్ని కొంత గిని పారేశాడు.

జరిగిన పొరబాటు గమనించిన తిప్పడు, రెండు, మూడు క్షణాల్లో రాజు సంగతి తెలుసుకుని, తనకు ఉరిశిక్ష విధిస్తాడని గడగడలాడాడు. అయితే, ఆ సమయంలో, వాడి కొక తెలివైన ఆలోచన వచ్చింది.

వాడు, రాజుతో, “ప్రభూ, రాజు కాదు, చక్రవర్తి అయినానరే, ఏదైనా బలహీనతకు లోనైతే, దాన్నుంచి ఒక పట్టాన బయటపడలేడు,” అన్నాడు.

తిప్పడి మాటలకు పొరుషం తెచ్చుకుని, రాజు, “నేనెటువంటి బలహీనత నుంచయినా, యిట్టే తప్పించుకోగలను,” అన్నాడు.

“అది, అంత తెలికయిన పనేం కాదు, ప్రభూ! మీకు తరచుగా మీసాలు దువ్వెక్కునే అలవాటున్నది. ఒకవేళ అవి లేకపోయినా, బుగ్గ మీద చేయి వేస్తారు,” అన్నాడు తిప్పడు నవాలు చేస్తున్నట్టు.

రాజు అహం దెబ్బతిన్నది. “నేను, నీ వనేది ఒప్పుకోను. కావాలంటే, నా మీసాలు తీసేయి,” అన్నాడాయన.

బతుకు జీవుడా అనుకుని తిప్పడు, రాజు మీసాలు గొరిగివేశాడు.

ఒకటి, రెండు క్షణాలు గడిచేసరికి, తిప్పడన్నట్టు, రాజు మీసాలు దువ్వబోయి, ఫక్కున నవ్వేశాడు.

తర్వాత అయన, తిప్పడన్నది అశీరసత్వం అని ఒప్పుకుని, వాడికి మెడలోని హారం బహూకరించాడు.

—బూర్లే సరసింహాస్త్రి

కృష్ణావతారం

మేరుపర్వతం మీద జరిగిన దేవసభ నుంచి బయలుదేరిన నారదుడు తిన్నగా మదురానగరానికి వెళ్ళాడు. అయిన కంసుడి మందిర ద్వారాన్ని చేరేసరికి, ప్రతీహరులు వచ్చి అయనను లోపలికి తీసుకు వెళ్ళారు. నారదుడికి కంసు డెదురు వచ్చి, ఎంతో వినయంతో అర్హ్య పాద్యాదులిచ్చి, పూజించి, చాలా తృప్తి కలిగించాడు.

అప్పుడు నారదుడు కంసుడి కేసి చూస్తూ, అందరూ వింటూండగా, "నాయనా, నేను తిర్థయాత్రలు చేసు కుంటూ, అలా మేరుపర్వతం కేసి వెళ్ళాను. అక్కడ బ్రహ్మ మొదలైన దేవతలంతా పెద్ద సభ చేసి ఉన్నారు. ఏదో పెద్ద చర్చ

జరుగుతున్నదని గ్రహించి నే నక్కడ కాస్సేపు నిలిచాను. ఏం చెప్పమన్నావు ? వాళ్ళందరూ చేరి, నిన్ను చంపడానికి రహస్యంగా పెద్ద పథకం అలోచిస్తున్నారు. మీ పెత్తండ్రి కూతురు దేవకిదేవి ఉంది, చూశావా ? ఆవిడకు కలిగే ఎనిమిదో బిడ్డ నీకు మృత్యువు కలిగిస్తుందట. దేవతల కందరికీ రక్షకుడైనవాడే అందుకుగాను అవతార మెత్తుతున్నాడట ! కనక, నాయనా, నీ ప్రాణానికి హాని కలగకుండా జాగ్రత్తపడి తగిన ఏర్పాటులు చేసుకో. ధర్మమార్గం తప్పకుండా సుఖంగా జీవించు. నీ మేలు కోరినవాణ్ణి గనక ఈ ముక్క కాస్త నీ చెవిని వేసి పొదా మని ఇలా వచ్చాను." అని అప్పటి

కప్పడే బయలుదేరి తన దారిన తాను వెళ్ళిపోయాడు.

తరవాత కంసుడు తన భృత్యులను చూసి చిన్న నవ్వు నవ్వి, "తెలివి గల వాడని, ఈ నారదుడంటే చాలా స్నేహ భావంతో ఉంటూ వచ్చాను. కాని నా బోటి సత్వవంతుణ్ణి ఇలా భయపెడతాడా? నేను బ్రహ్మను గాని, మరే దేవతలను గాని లక్ష్యపెడతానా? నాకే కోపం వచ్చిందంటే ఒక్క ఏదికిటి పొటుతో దిక్కులనూ, దిక్పాలకులనూ అణగార్చగలను! కొండలన్నీ అవిననా, సముద్రాలన్నీ ఇంకినా సరే నేను మాత్రం చలించేవాణ్ణి కాను! అది అలా ఉంచండి. ఈ నార

దుడికి కాలూ, నేరూ క్షణం ఊరుకోవు. ప్రతి చోటికి పోతూ, నేటికి వచ్చినదెల్లా అంటూ, ఒకరి మీదికి ఒకరిని రెచ్చగొట్టి, తంపులు పెట్టి తమాషా చూస్తాడు. అయిన ఎలాటివారైతే మనకేం? యదుకులం నుంచి అపాయం ఉందని అయిన అంటున్నాడు గనక, మన అరిష్ట క్షేత్ర ప్రలంబ దేనుక పూతన కాళీయు లాదిగా గల వాళ్ళందరూ చాలా జాగరూకులై ఉండి, నా శత్రువులను సమూలంగా నాశనం చెయ్యాలి. తల్లిగర్భాన ఉన్న వాళ్ళను సైతం వదిలిపెట్టరాదు. నే నుండగా నా భృత్యులెవరూ దేనికి భయపడవలసిన పని లేదు. అండగా నేనున్నాను గనక అందరూ స్వేచ్ఛగా సంచరించవచ్చు," అన్నాడు.

తరవాత కంసుడు సభ చాలించి తన భవనానికి వెళ్ళి, మరుక్షణమే తన అత్తలను రహస్యంగా ఒకచోట సమావేశ పరచి, "ఇవాళ నుంచి మన దేవకిదేవికి అనేకమంది పరిచారికలను ఏర్పాటు చేసి, కాపలా ఉంచండి. వాళ్ళు వసుదేవుణ్ణి కూడా ఒక కంట కనిపెట్టి ఉండాలి. దేవకికి ఎప్పుడు గర్భధారణ జరిగినదీ, ఏయే నెలలు జరిగేదీ, ఎప్పుడు పురుడు వచ్చేదీ నాకు ఎప్పటికప్పుడు తెలియజేస్తూ ఉండాలి. వినుగూ, విరా

మమూ లేకుండా అహోరాత్రులు కాపలా సాగాలి. దీనికంతకూ కారణమేమిటో ఎవ్వరికీ తెలియకూడదు," అని వారిని హెచ్చరించాడు.

ఈ లోపల నారదుడు మధురానగరం నుంచి విష్ణుమూర్తి వద్దకు వెళ్ళి తాను ఏ విధంగా కంసుడి మనసులో విషబీజం నాటినదీ, దాని ఫలితంగా కంసుడు తల పెట్టిన నీచకార్యాలూ తెలిపాడు.

నారదుడు వెళ్ళాక విష్ణుమూర్తి, కంసుడి జాగ్రత్తలన్నీ తప్పించుకునే తాను అవతరించే ఉపాయాలలో చించసాగాడు. ఆయనకు ఒక పాత వృత్తాంతం జ్ఞాపకం వచ్చింది. అదేమిటంటే—పాతాళంలో

కాలనేమి కొడుకులు ఆరుగురుండేవారు. వారు చావులేకుండా బ్రహ్మ నుంచి వరాలు పొందాలని తపస్సు ప్రారంభించారు. ఆ సమయంలో మూడు లోకాలకూ తానే అధిపత్యం వహించి ఉన్న హిరణ్య కశిపుడు, ఈ సంగతి తెలిసి, "కులశ్రేష్టుణ్ణి నేనుండగా మరొకరి నుంచి వరాలు అశిస్తారా? మిమ్మల్ని కని పెంచిన తండ్రి చేతనే చావండి," అని శపించాడు అమితమైన కోపావేశంతో.

ఈ సంగతి స్మరణకు రాగానే విష్ణువు యోగమాయను పిలిచి, "నీవల్ల ఒక పని కావలసి ఉన్నది. షడ్గర్భులనెవళ్ళు, కాలనేమి కొడుకులు ఆరుగురున్నారు. వాళ్ళను ఒక్కొక్కణ్ణి తీసుకుపోయి దేవకి గర్భంలో ప్రవేశపెట్టు. వాళ్ళు పుట్టిన వెంటనే కంసుడు చంపేస్తాడు. దేవకికి కలిగే విడవ గర్భాన్ని రోహిణికి మార్చు. దేవకికి విడవసారి కంసుడి భయంచేత గర్భప్రావమయిందని అందరూ అనుకుంటారు. ఆ బిడ్డ నాకు అన్నగా రోహిణి గర్భాన జనిస్తాడు. తరవాత దేవకిదేవి అష్టమగర్భంలో నేను ప్రవేశించేటప్పుడే, నువ్వు కంసుడి గోవులకు పాలకుడైన నందుడి భార్య యశోద గర్భంలో ప్రవేశించు. మనమిద్దరమూ అర్ధరాత్రివేళ జననం పొంది స్థానాలు మారుదాం. అటు

తరవాత కంసుడు నిన్ను రాతి కేసి కొట్టి చంపయత్నించినప్పుడు అకాకానికి ఎగిరిపో. అటు తరవాత ఇంద్రుడు నీ కెదురువచ్చి, తీసుకుపోయి, నిన్ను అది శక్తిగా అభిషేకిస్తాడు. నీలమేఘచ్ఛాయా, నిండు చంద్రుడులాంటి ముఖమూ, ఎనిమిది చేతులలో శార్ఙ్గమూ, చక్రమూ, గదా, ఖడ్గమూ, పద్మమూ, మధుకలశమూ, ముసలమూ, శూలమూ ధరించి, దివ్యాభరణ భూషితనై, నీలంరంగు గల పట్టుచీర ధరించి, సమస్త దేవతలచేతా భక్తిశ్రద్ధలతో పూజింపబడతావు." అన్నాడు.

యోగమాయ సరేనన్నది. అమె మహిమచేత దేవకీదేవి పద్గర్భులను,

ఒకరి తరవాత ఒకరుగా, తన గర్భాన ధరిస్తూ వచ్చింది. అమెకు ప్రసవకాలం సమీపించినప్పుడల్లా కంసుడి మనుషులు వెళ్ళి కంసుడితో ఆ సంగతి చెప్పేవాళ్ళు. కంసుడు వచ్చి, పుట్టిన బిడ్డను పుట్టినట్టే తీసుకుపోయి, దాని కాళ్ళు పట్టుకుని రాతి మీద కొట్టి చంపేసేవాడు.

దేవకీదేవి ఏడవసారి గర్భిణిగా ఉండగా యోగమాయ ఆ గర్భాన్ని తీసుకుపోయి, గోకులంలో ఉన్న రోహిణి గర్భాన ప్రవేశ పెట్టింది. రోహిణికి నెలలు నిండి, పూర్ణ చంద్రుడితో సమానమైన పుత్రుడు కలిగాడు. గర్భసంకర్షణం చేత పుట్టిన కారణాన ఇతను సంకర్షణు డయ్యాడు. ఇతనే బలరాముడు.

బలరాముడు పుట్టిన అనంతరం దేవకి ఎనిమిదోసారి గర్భం ధరించింది. అందులో విష్ణుమూర్తి అంశ ప్రవేశించింది. అనాడే గోకులంలో నందుడి భార్య యశోద కూడా గర్భం దాల్చింది.

తొమ్మిది మాసాలు గడిచి, పదో మాసం ప్రవేశించింది. క్రావణమాసంలో, కృష్ణ పక్షంలో, అష్టమినాటి ఆర్ద్రరాత్రి, అయిదు గ్రహాలు ఉచ్చలో ఉండగా విష్ణువు అంశన కృష్ణుడు దేవకి గర్భాన జననం పొందాడు. ఆక్షణంలో దేవకి, వసుదేవుడూ తప్ప ఇతరు లెవరూ మేలుకుని లేరు. కావలివాళ్ళు గాఢనిద్రలో మునిగి శవాల లాగా పడి ఉన్నారు.

తనకు కొడుకు కలిగాడన్న భావం ఎలాగే మనస్సులో కలిగి వసుదేవుడు దేవకి ఉన్నచోటికి ఆ అపరాత్రివేళ గబ గబా వచ్చాడు. అక్కడ చంద్రోదయమై నట్టుగా ఉన్నది. పుట్టిన బిడ్డ, దట్టమైన వెంట్రుకలూ మేఘవర్షమూ కలిగి, ఒంటికి ఎక్కడా ఒక్క మరకగాని, మాలిన్యం లేకుండా, వికాలమైన కళ్ళు విచ్చి చుట్టూరా పరికించి చూస్తూ అద్భుతంగా కనిపించాడు.

“దుర్మార్గుడైన కంసుడు ఈ శిశువుకు కూడా హని చేస్తే ఎలా చూడగలను? ఇప్పుడే వీణ్ణి తీసుకుపోయి ఎక్కడైనా భద్రంగా దాస్తాను.” అనుకున్నాడు వసుదేవుడు తన మనస్సులో.

దేవకి ఆ బిడ్డను ప్రసవవేదన లేకుండా కన్నది. అయితే ఇక చేయవలసిందేమిటో ఆమెకు తోచలేదు. వసుదేవుడు తనకు కలిగిన ఆలోచన దేవకికి చెప్పి, ఆమె తొడ మీద ఉన్న బిడ్డను తన చేతులలోకి తీసుకుని, చప్పన అంతఃపురం దాటి వచ్చి, తిన్నగా నందుడి ఇంటికి వెళ్ళాడు. అక్కడ యశోద అంతకుముందే ఆడ పిల్లను కని ఒళ్ళు తెలియని నిద్రలో ఉన్నది. వసుదేవు డామె పక్కన తన కొడుకును మెల్లగా పడుకోబెట్టి, ఆమె కన్న, ఆడపిల్లను ఎత్తుకుని వేగంగా తన

ఇంటికి తిరిగివచ్చి, ఆ బిడ్డను దేవకి పక్కలో పడుకోబెట్టి, వెంటనే కంసుడి వద్దకు వెళ్ళి, దేవకి బిడ్డను కన్నదని చెప్పాడు.

కంసుడు కంగారుగా నిద్రలేచి, జుట్టు ముడి, బట్ట కుచ్చెళ్ళూ ఉడుతూ, గబ గబా వచ్చి, పురిటి గది వాకిట నిలబడి, "బిడ్డనిలాతే, తే!" అని గట్టిగా కేకలు పెట్టాడు.

దేవకి ఆ బిడ్డను తన రొమ్ముకు అదుముకుంటూ, "అన్నా, ఆగ్రహించకు. ఈసారి నేను కన్నది అడవిల్ల. నీలాటి లోకైకవీరుణ్ణి అబల అయిన ఈ అడవిడ్డ ఏం చెయ్యగలదు? కరుణించి దీన్ని రక్షించు. ఇంతకు ముందు పుట్టిన వాళ్ళంతా మగవాళ్ళు కావటం చేత, వాళ్ళవల్ల నీకేం కిడు కలుగుతుందో అని నిన్ను నేను వారించలేదు. ఈసారి నా పైన దయ ఉంచు," అని దీనాతి దీనంగా వేడుకున్నది.

కంసుడు ఆ మాటలేవీ వినిపించుకో కుండా పురిటింట జొరబడుతుంటే కావలి ఉండే స్త్రీలందరూ హాహాకారాలు చేశారు. అతను బలాత్కారంగా దేవకి చేతుల నుంచి బిడ్డను లాగేసి, ఎప్పటిలాగే రాతి కేసి కొట్టి చంపటానికై పైకెత్తాడు. పైకెత్తిన ఆ బిడ్డ కంసుడి చేతిలో నుంచి జారి,

పైకెగిరి, అదిశక్తి రూపం ధరించి అకాశాన నిలిచి, పానకలశం నుంచి మదుపు తాగి, అట్టహాసంగా నవ్వుతూ, కంసుణ్ణి చూసి, "ఓరీ దుర్మార్గుడా! నన్నిలా రాతి కేసి కొట్టి చంపాలని చూసినందుకు, నిన్ను నీ ఘోరశత్రువు చంపినప్పుడు నేను మృత్యుదేవత రూపంలో వచ్చి, నీ ప్రాణాలూ, నెత్తురూ అపహరిస్తాను. ఇంకెందుకు మిడిసి పడతావు? నిన్ను చంపేవాడు పుట్టినే పుట్టాడు," అంటూ అదృశ్యమయిపోయింది.

వెంటనే కంసుడు దేవకిదేవి వద్దకు వచ్చి, చేతులు జోడించి, "అమ్మాయీ, ప్రాణభయంతో నేను మహాపాపం చేశాను.

నీ బిడ్డలందరినీ చంపి, నీకు గర్భశోకం కలిగించాను. ఇంతకూ నా ప్రయత్నం నెరవేరనేలేదు. తుచ్చమైన మనుష్యుల ప్రయత్నంతో బ్రహ్మలిఖితాన్ని మార్చటం సాధ్యమా? మనం నిమిత్త మాత్రులమే గాని, అసలు చంపేదీ, పోషించేదీ కాల పురుషుడు. అందుచేత నీ దుఃఖాన్ని విడిచిపెట్టు, నీ కాళ్ళూ, చేతులూ పట్టుకుని వేడుకుంటున్నాను." అన్నాడు చాలా దీనంగా.

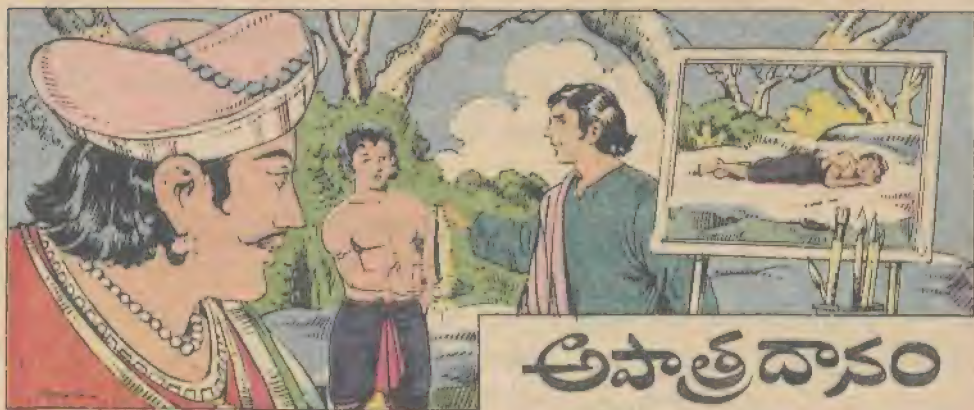
దేవకిదేవి ఏడుస్తూ, "నాకి శోకం రాసి పెట్టి ఉండగా నువ్వు మాత్రం ఏం చెయ్యగలవులే, అన్నా!" అని కంసుణ్ణి ఓదార్చి పంపేసింది.

తెల్లవారకుండానే వసుదేవుడు నందగోపుడి ఇంటికి వెళ్లాడు. నందుడు కొడుకు పుట్టిన సంబరంలో ఉన్నాడు. అతన్ని చూసి వసుదేవుడు, "అహ, ఎంత చక్కని కొడుకును కన్నావయ్యా! అద్భుతమంటుంది. నీ కొడుకుతో సహా మీ స్వస్థానమైన గోకులానికి వెళ్ళు. అక్కడ నా భార్య

రోహిణికి పుట్టినవాడున్నాడు. వాణ్ణి నీ పెద్దకొడుకుగానూ, వీణ్ణి నీ రెండో కొడుకుగానూ చూసుకుంటూ పెంచు. ఆ అడవి ప్రాంతంలో వీళ్ళను జాగ్రత్తగా, ఏమరపాటు లేకుండా పెంచుసుమా. పాపిష్టివాడు కంసుడు దేవకి కన్న పిల్లలందరినీ పొట్టిన పెట్టుకున్నాడు. రోహిణి కన్న అనలుసే దక్కింది. వాణ్ణి పెంచే భారం నీదే. కంసుడు పిల్లల్ని చంపమని నియోగించిన పూతనకు పనిపిల్లలకోసం వెతకటమే పని. తెల్లవారకముందే బయలుదేరి వెళ్ళి మందను చేరు. నువ్వీ నగరానికి కప్పం కట్టడానికి గదా వచ్చావు? ఆ పని కూడా అప్పుడే తీరిపోయింది గనక మరి అలస్యం చెయ్యకుండా ప్రయాణంకా," అన్నాడు.

వసుదేవుడిలా అనగానే నందుడు పురిటి పాపణ్ణి తొట్టెలో పెట్టి మోయించుతూ, తన భార్యతో సహా, పొట్టి ఎద్దులు కట్టిన బండి మీద ఎక్కి వేగంగా మండులుండే చోటికి చేరుకున్నాడు.

అపాత్రదానం

శ్రావంతరాజైన సుకేతుడు, ఒకనాడు వేటకై కొండగుట్టలుండే అరణ్య ప్రాంతానికి వెళ్ళి, పరివారం నుంచి వేరై తిరగసాగాడు. అప్పుడాయనకు, ఒకచోట గాఢనిద్రలో వున్న గొర్రెలకాపరి యువకుడూ, అతణ్ణి చిత్రిస్తున్న చిత్రకారుడూ కనిపించారు.

యువకుడు, ఒక చెట్టు నీడలో రాతి బండ మీద ప్రశాంతంగా నిద్రిస్తున్నాడు. రాజు మెల్లిగా చిత్రకారుడి దగ్గరకు వెళ్ళి, ఎంతో అమాయకంగా కనిపిస్తున్న, ఆ యువకుడిని, జీవకళ ఉట్టిపడేటట్టు చిత్రించిన చిత్రకారుణ్ణి ఎంతగానో అభినందించాడు.

చిత్రకారుడు, వచ్చినది రాజుని గుర్తించి, "మహారాజా, నా పేరు అనంతుడు. చిరుతపులులూ, ఎలుగుబంట్లూ తిరిగే, యీ ప్రాంతానికి గొర్రెలను మేపేం

దుకు వచ్చి, వాటి కాపలా, తన రక్షణా కూడా మరిచి, యీ యువకుడు ఎంత ప్రశాంతంగా నిద్రపోతున్నాడో చూడండి!" అన్నాడు.

సుకేతుడు, యువకుడి కేసీ, అతడి చిత్తరువుకేసీ ఒకమారు చూసి, తన మెదలోని హఠాల్లో ఒకదాన్ని చిత్రకారుడికి యిస్తూ, "ఈ చిత్తరువు నేను తీసుకుంటాను. ప్రతి ఫలంగా దీన్ని తీసుకోండి," అన్నాడు.

చిత్రకారుడు, నిద్రపోతున్న గొర్రెల కాపరి యువకుణ్ణి నిద్రలేపి, హఠాన్ని అతడికిస్తూ, "మహారాజా, నేను చిత్రకళలో కొంత ప్రావీణ్యం వున్నవాడినే కావచ్చు. కాని, మీరు మెచ్చేపాటి ఉత్తమ చిత్రాన్ని నేను చిత్రించానంటే, అందుకు మూలకారణం, యీ యువకుడు. ఏదో ఒక సుందర దృశ్యాన్ని చిత్రించాలని

యీ ప్రాంతానికి వచ్చిన నాకు, పట్టపగలు అరణ్య మధ్యంలో యింత నిశ్చింతగా నిద్రపోగలిగేవాడు. చాలా మంచివాడని పించిచిత్రించాను. అందువల్ల, మీరిచ్చిన పారితోషికం, యితడి కివ్వడం ధర్మం!" అన్నాడు.

అప్పుడు సుకేతుడు, తన వేలి వజ్రాల ఉంగరాన్ని చిత్రకారుడికి యిచ్చి, "మీరు మరొక మంచి చిత్రాన్ని చిత్రించి, నాకు యిచ్చేవరకూ, ఆ విషయాన్ని యీ ఉంగరం మీకు గుర్తు చేస్తూ వుంటుంది," అన్నాడు.

ఆ తర్వాత, పరివారం రాజును వెతుక్కుంటూ అక్కడికి రావడంతో, సుకేతుడు నగరానికి తిరిగి వచ్చాడు.

ఇది జరిగిన పాతికేళ్ళకు, అనంతం, రాజు సుకేతుడి ఆస్థానానికి రావడం జరిగింది.

ఆ సమయంలో రాజు, గొలుసులతో బంధింపబడి వున్న, ఒక బందిపోటు దొంగకు మరణదండన విధించి, దాన్ని మరసటిరోజు అమలుపరచవలసిందిగా భటులకు అజ్ఞయిస్తున్నాడు.

అనంతం, ఆ బందిపోటు కేసి పరీక్షగా చూస్తున్నంతలో, రాజు అతణ్ణి గుర్తించి, "చిత్రకారులకు ఆహ్వానం! మరేదైనా మంచి సజీవచిత్రాన్ని చిత్రించి తీసుకువచ్చారా?" అని అడిగాడు.

అనంతం, భటులు కారాగారానికి తీసుకుపోతున్న బందిపోటు దొంగను

రాజుకు చూపుతూ, "మహారాజా, కాశీన్యం, పశుత్వం మనిషిలో ఎంత ఉన్నతస్థాయికి చేరగలదో చెప్పడానికి, ఆ దొంగ ముఖంలోని క్రౌర్యమే మంచి ఉదాహరణ. అతడి చిత్రాన్ని సజీవంగా చిత్రీకరిస్తాను. అనుమతించండి," అన్నాడు.

అందుకు రాజు అంగీకరించాడు.

అనంతం బందిపోటు దొంగ వున్న కారాగారానికి వెళ్ళాడు. దొంగ అతణ్ణి చూస్తూనే కనుబొమలు చిట్టించి, తల పక్కకు తిప్పుకున్నాడు.

అనంతం తను వచ్చిన పని వాడికి చెప్పాడు. దొంగ మారుమాట్లాడకుండా, అనంతం కోరిన విధంగా కొంతసేపు కదలకుండా కూర్చుని, అతడికి సహకరించాడు.

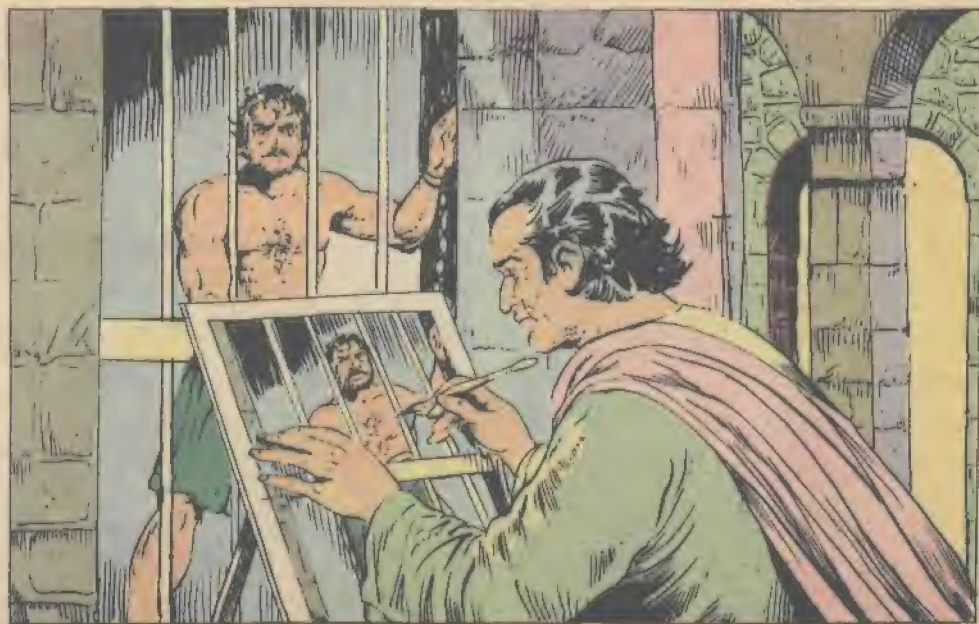
ఆ కారణంవల్ల, చిత్రం త్వరలోనే పూర్తయింది.

అనంతం యిందుకు చాలా సంతోషించి, బందిపోటు దొంగకు పాతికేళ్ళ క్రితం రాజు తన కిచ్చిన వజ్రాల ఉంగరాన్ని యివ్వబోయాడు.

అయితే, దొంగ దాన్ని తిరస్కరిస్తూ, "అయ్యా, నేనెవరైనదీ, తమరు గుర్తించలేదా?" అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు అనంతం అశ్చర్యపోయి, గుర్తించలేదన్నట్టు తల వూపాడు.

బందిపోటు దొంగ వికవికమంటూ నవ్వి, "నన్ను తమరూ గుర్తించలేదు, రాజుగారూ గుర్తించలేదు. ఇది నా దురదృష్టం!" అన్నాడు.

అనంతుడికి వాడి మాటలేమీ అర్థం కాక, "రాజుగారు, నీకు మరణదండన విధించే సమయంలో, నేను అక్కడే వున్నాను. అప్పుడైనా నువ్వు, ఆయనకు నువ్వెవరైనదీ ఎందుకు చెప్పలేదు?" అని అడిగాడు.

"సమయం మించిపోయిందనుకున్నాను. ఇప్పుడు తమరు, నన్ను రాజుగారి సమక్షానికి తీసుకుపోగలరా?" అన్నాడు బందిపోటు.

వాడి మాటల వెనక ఏదో గొప్ప రహస్యం వున్నదని భావించిన అనంతుడు, అప్పటికప్పుడే వెళ్ళి, సుకేతుడికి జరిగినది చెప్పాడు. ఆయనకు కుతూహలం కలిగి,

కారాగారం నుంచి బందిపోటు దొంగను తన దగ్గిరకు తీసుకురావలసిందిగా, భటులను ఆజ్ఞాపించాడు.

భటులు, దొంగను రాజు దగ్గిరకు తెచ్చారు. దొంగ, అనంతుణ్ణి రాజుకు చూపుతూ, "మహారాజా, ఇప్పటి నా దురవస్థకు మూలకారణం, యీ చిత్రకారుడు. అది చాలక మరొకసారి నాలో ధనాశ రగుల్కొల్పాలని ప్రయత్నించాడు. తమ రాయనకు బహుకరించిన వజ్రాల ఉంగరాన్ని, నాకు పారితోషికంగా యివ్వ జూపాడు," అన్నాడు.

ఈ మాటలకు సుకేతుడు ఆశ్చర్యపోయి, "చిత్రకారుడికి నేను ఉంగరం బహుమతిగా యిచ్చిన సంగతి, నీకెలా తెలుసు?" అని ప్రశ్నించాడు.

దొంగ ఒకక్షణం చిరునవ్వునవ్వుతూ పూరుకుని, "మహారాజా, యిప్పటికి పాతికేళ్ళక్రితం, నేను కల్లాకపటం తెలియని గొర్రెలకాపరిని. ఒక మిట్టమధ్యాహ్న సమయంలో, అరణ్యంలోని ఒక చెట్టుకింద సుఖనిద్ర పోతూండగా, యీ చిత్రకారుడు నన్ను అతి సహజంగా చిత్రించాడు. అందుకు మెచ్చుకుని, మీరాయనకు మెడలోని హారం బహుకరించారు. ఆ హారమే యిప్పుడు, నాకు ఉరితాడు కాబోతున్నది," అని చెప్పాడు.

ఇది విన్న సుకేతుడికీ, అనంతుడికీ, యీ గజదొంగ, అలనాటి అమాయక గొర్రెలకాపరియువకుడనితెలిసిపోయింది. అయితే, ఏ కారణంవల్ల, వాడుబందిపోటు దొంగ అయ్యాడు ?

సుకేతుడు ప్రశ్నించగా, దొంగ యిలా చెప్పాడు : "మహారాజా, మీరు చిత్ర కారుడి కిచ్చిన హారాన్ని, అయన నాకు యివ్వడం జరిగింది. దాన్ని తిమ్మాపురం అనే చిన్నపట్టణంలో, ఒక నగల వర్తకుడికి అమ్మజూపాను. నా వేషభాషలు గమనించిన ఆతడు, నన్ను దొంగ అని కొత్తాలుకు అప్పగించాడు. కొత్తాలు నేను చెప్పినదంతా కట్టుకథ కింద జమ కట్టి, ఖైదులోపెట్టాడు. అక్కడి దొంగల తోటి, నా పరిచయం క్రమంగా స్నేహంగా మారింది. దానితో నేను కాశ్యతంగా బంది పోటుగా, హంతకుడుగా మారాను !"

బందిపోటు చెప్పినదంతా శ్రద్ధగా విన్న రాజు, నివ్వెరపోయాడు. అరణ్యప్రాంతాల గొర్రెలను మేపుకుంటూ, ఏ చీకూచింతా

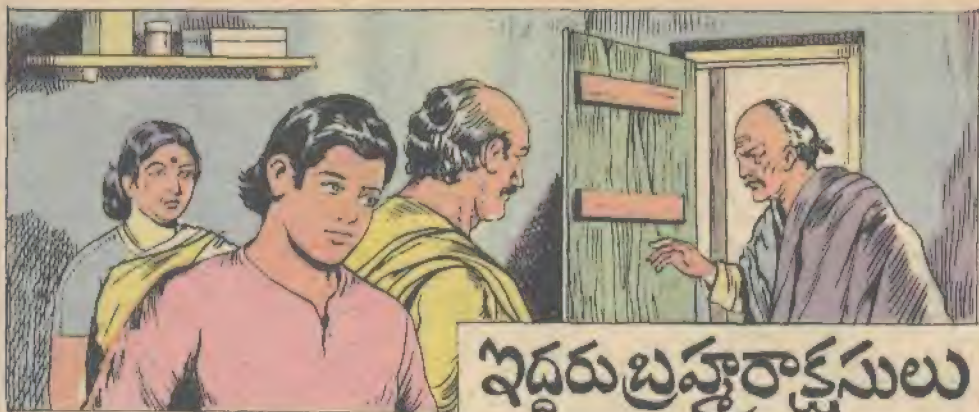
లేకుండా కాలం వెళ్ళబుచ్చుతున్న యువకుడు, విలువైన హారం కారణంగా బందిపోటు దొంగ అయ్యాడు !

సుకేతుడు యిలా ఆలోచించి, బంధి పోటును, "నువ్వు చేసిన ఘోరకార్యాల కేమైనా పశ్చాత్తాపపడుతున్నావా?" అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్నకు బందిపోటు తల వంచు కుని, "పశ్చాత్తాపపడుతున్నాను, మహారాజా! కాని, రేపు చావనున్న నాకు, అందువల్ల ప్రయోజనమేమున్నది," అన్నాడు.

రాజు వెంటనే, "నీకు, మా పశుల కాపరులపై పర్యవేక్షకుడి ఉద్యోగం యిస్తున్నాను, యిక వెళ్ళు," అని, చిత్ర కారుడికి, తన మెడలోని హారాల్లో, ఎక్కువ విలువైన హారాన్ని యిస్తూ, "విజ్ఞులు అపాత్రదానం హానికరమని పూరకే అనలేదు. నేనిస్తున్న, ఈ హారాన్ని కూడా, మరే అపాత్రుడికో దానం చేసి, వాణ్ణి చిక్కులపాలు చేయకండి !" అని సలహా యిచ్చాడు.

ఇద్దరు బ్రహ్మరాక్షసులు

ఒక గ్రామంలో, కష్టపడి వ్యవసాయం చేసుకునే రైతు దంపతులకు, లేక లేక జన్మించాడు, సులోచనుడు. చిన్నతనం నుంచి వాడు, వ్యవసాయమంటే అనర్థి చూపక, చదువే, చదువే అని మారాం చేస్తూంటే—తండ్రి వాడిని గ్రామంలోని ఒక పండితుడి వద్దకు పంపించాడు.

అయిదు సంవత్సరాలు గడిచేసరికి, సులోచనుడు, పండితుడికి తెలిసినదంతా, తానూ తెలుసుకుని, కవిత్వం చెప్ప నారంభించాడు.

ఒకనాడు పండితుడు, సులోచనుడి తల్లిదండ్రులతో, “మీవాడు గొప్పకవి అవు తాడు. కాని, కవిత్వానికి మన గ్రామంలో ఆదరణలేదు. మన దేశపు రాజుకు కూడా కవిత్వమంటే పెద్దగా అనర్థిలేదు. అందు వల్ల, మీవాడికి నెమ్మదిగా వ్యవసాయపు నులు నేర్పండి,” అని సలహాగా చెప్పాడు.

రైతు దంపతులు, సులోచనుడికి ఎన్నో విధాల చెప్పి చూశారు. కాని, వాడి దృష్టి వ్యవసాయం మీదికి మళ్ళలేదు.

ఒక్కగానొక్క కొడుకు మనసు కష్ట పెట్టలేక రైతు, భార్యతో, “మనం మరిం తగా శ్రమపడి, బాగా డబ్బు కూడబెడదాం, ఆ డబ్బుతో మనవాడు, ఏ చీకూచింతా లేకుండా జీవిస్తాడు,” అన్నాడు.

ఇందుకు రైతు భార్య సరేనన్నది. అయితే, దురదృష్టవశాత్తూ పొలం లో పాము కాటువేయగా, రైతు అకాల మరణం పాలయ్యాడు. అవార్త వింటూనే, రైతు భార్య గుండె అగి మరణించింది.

ఆ తర్వాత, రైతు దాయాదులు, కొంత కాలంపాటు సులోచనుణ్ణి తమ దగ్గిర వుంచుకుని, పోషించి, ఏవో తప్పులెక్క లతో మోసం చేసి, వాడి అస్తిని పూర్తిగా కాజేశారు.

వాళ్ళు, సులోచనుడితో, "నిన్ను మేం పోషించాలంటే, నువ్వు మాతో పాలానికి వచ్చి పని చేయాలి. లేకపోతే, మా ఇంట్లో, నీకు స్థానం లేదు," అని చెప్పారు.

సులోచనుడు మారుమాట్లాడకుండా, ఇల్లు వదిలిపెట్టాడు. వాడు ఒక అరణ్యం గుండా నడుస్తూ, బాగా అలసిపోయి, ఒక చెట్టు కింద కూర్చున్నాడు. వాడికి చుట్టూ వున్న ప్రకృతి ఎంతో ఆనందం కలిగించింది. వాడు పరవశించిపోతూ, అశువుగా నాలుగు పద్యాల చెప్పాడు.

ఆ చెట్టు మీద, ఎంతో కాలంగా ఒక బ్రహ్మరాక్షసుడుంటున్నాడు. వాడు కవిత్వం మంటే చెవి కోసుకుంటాడు. సులోచనుడి కవిత్వం వింటూనే బ్రహ్మరాక్షసుడు,

వాడి ముందు నిలబడి, తనను గురించి చెప్పకుని, "కవిత్వం విని ఎంతకాలమో అయింది. రోజూ నాకు కవిత్వం వినిపించు. నీవు కోరినదిస్తాను," అన్నాడు.

సులోచనుడు అందుకు ఒప్పుకున్నాడు. బ్రహ్మరాక్షసుడు, వాడిముందు రుచికరమైన భోజనం వుంచాడు. సులోచనుడు భోజనం చేశాక, వాడికి చక్కటి పడక విర్పాటుచేసి, క్రూరజంతువుల బాధ లేకుండా, తనే కావలా వున్నాడు. రోజూ సులోచనుడు, బ్రహ్మరాక్షసుడికి కవిత్వం వినిపించేవాడు. వాడికి తానుకీకారణ్యంలో వున్నానన్న బాధ కూడా వుండేదికాదు.

ఇలా కొంతకాలం గడిచాక, ఒక రోజు బ్రహ్మరాక్షసుడు, "ఇంతకాలం నీకవిత్వం

విన్నాసు. నీకెన్నే సేవలు చేశాను. ప్రతి ఫలంగా, నా మీద కవిత్వం చెప్పు," అని అడిగాడు.

అందుకు సులోచనుడు, "నన్నడిగిందని ప్రకృతిపై. నేను పద్యాలల్లానా? నాకు తోచిన విషయం పైనే నేను కవిత్వం చెప్పగలను," అని జవాబిచ్చాడు.

"నువ్వు నాపై కవిత్వం చెప్పి తిరాలి. అంతవరకూ నిన్ను. ఈ అరణ్యం నుంచి వెళ్ళనివ్వను. రోజూ నిన్ను హంసభిపాల్లే స్తాను," అన్నాడు రాక్షసుడు కోపంగా.

"నీ కోపం, బెదిరింపులూ, నాలో కవిత్వాన్ని పుట్టించలేవు," అన్నాడు సులోచనుడు.

బ్రహ్మరాక్షసుడు, వాడికి తిండిపెట్టడం మానేశాడు. సులోచనుడు నీరసంతో కృశించిపోయాడు తప్ప. వాడిపై కవిత్వం చెప్పలేదు. కొన్నాళ్ళు బ్రహ్మరాక్షసుడు, సులోచనుణ్ణి గాలిలోకి ఎగరవేసి, బంతిలా అడుకున్నాడు. అయినా వాడు చలించలేదు. చివరకు బ్రహ్మరాక్షసుడు విసిగి పోయి, వాణ్ణి గిరగిరా తిప్పి, శక్తికొద్దీ దూరంగా విసిరివేశాడు.

మామూలుగా అయితే సులోచనుడు, ఎక్కడో నేల మీద పడి చావవలసిందే! అదృష్టం కొద్దీ వాడు సూటిగా వెళ్ళి, రాజాంతఃపురంలో, రాజు శయనించివున్న హంసతూలికాతల్పం మీద పడ్డాడు.

రాజు ఉలిక్కిపడి నిద్రలేచి, సులోచనుణ్ణి చూసి, "ఎవరు నువ్వు? ఇక్కడి కెలా రాగలిగావు?" అని అడిగాడు.

సులోచనుడు, రాజుకు తన కథ చెప్పుకున్నాడు. విచిత్రంగా వున్నప్పటికీ, రాజు ఆ కథను నమ్మాడు. ఆయనకు కవిత్వమంటే పెద్దగా అసక్తిలేదు. అయినా, సులోచనుడి కవిత్వం వినగానే, విదో తెలియని సంతోషం పుట్టి, "నువ్వు కొంత కాలంపాటు, నా కొలువులో వుండు," అన్నాడు.

సులోచనుడు, అందుకు, తన అంగీకారం తెలిపాడు.

రాజగారి కొలువులో, ప్రతి ఒక్కరూ సులోచనుణ్ణి మెచ్చుకోసాగారు. వాడు రాజభవనం సొందర్యాన్ని, రాజధాని అందాలనూ, అక్కడి నదులు, తోటలు— అన్నింటినీ వర్ణిస్తూ చెప్పిన కవిత్వం, నగరమంతటా పాటలుగా ప్రసిద్ధి చెందింది.

ఒకనాడు మహారాణి, రాజుతో, "ఎ అందమైనా, కవులవల్లనే ప్రసిద్ధి చెందు తుంది. నేను కథానాయికగా, మీరు కథా నాయకుడుగా, సులోచనుణ్ణి, ఒక కావ్యం రాయమనండి," అని చెప్పింది.

రాజుకు యీ సూచన నచ్చింది. సులోచనుడు, తన కథను కావ్యంగా రాస్తే, అది కూడా ప్రజలందరూ పాటలుగా పాడుకుంటారని, ఆయనకు తోచింది.

రాజు, సులోచనుణ్ణి పిలిచి, మహారాణి కోర్కెను గురించి చెప్పాడు.

అందుకు సులోచనుడు, "ప్రభూ, వి అందమైనా ముందుగా, నా హృదయాన్ని అకర్షించాలి. అప్పుడు మాత్రమే, నేను ఎవరూ కోరకుండా నేకవిత్వం రాయగలను. నన్ను అకర్షించలేని అందంపై, అడిగినా నేను కవిత్వం చెప్పలేను," అన్నాడు.

రాజు, సులోచనుడికి వారం రోజులు గడువిచ్చాడు. సులోచనుడిలో మార్పు లేదు. ఆయన అగ్రహించి, వాడిని కారాగారంలో బంధించాడు.

ఒక సంవత్సరం గడిచాక రాజు, సులోచనుణ్ణి చూడబోయి, "ఎలా వుంది, నీకీ జీవితం?" అని ప్రశ్నించాడు.

“ప్రభూ, ఈ ఒంటరితనం, నా ఆలోచనలను భగవంతుడి పైకి మళ్ళించింది. ఆయనపై కవిత్వ మల్లుకుంటూ, ఎంతో తృప్తిగా బతుకుతున్నాను. ఇక్కడ, నాకెంతో బావున్నది,” అని జవాబిచ్చాడు సులోచనుడు.

“కనిపించని భగవంతుణ్ణి ఎందుకు ప్రార్థిస్తావు? కంటికి కనిపించే ప్రత్యక్ష దైవాన్ని, నేను. నువ్వు కోరినదివ్వగలను. నాపైనా, మహారాణి పైనా కవిత్వ మెందుకు చెప్పవు?” అని అడిగాడు రాజు.

సులోచనుడు, ఒక పద్యాన్ని అశువుగా చెప్పాడు.

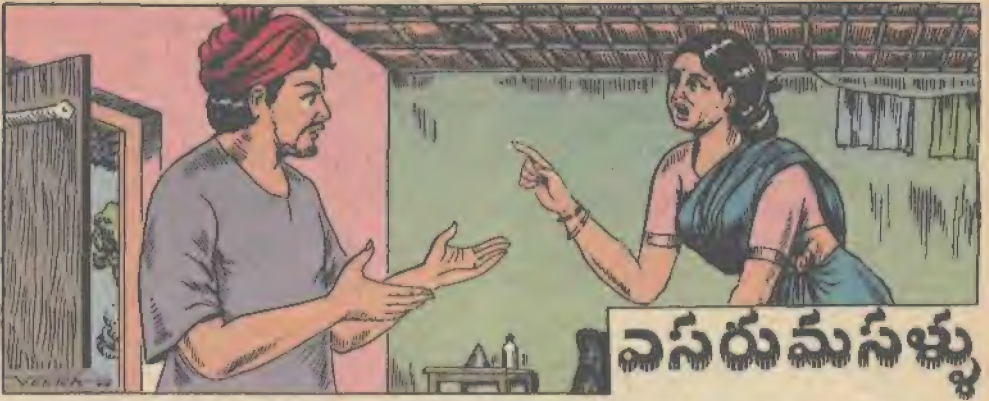
“అదృష్టదేవత, నన్ను బ్రహ్మరాక్షసుడి బారి నుంచి తప్పించిందనుకున్నాను. కాని, ఆ దేవత, నన్ను మరొక బ్రహ్మరాక్షసుడి వద్దకు చేర్చిందని, అలవ్యంగా తెలుసుకున్నాను. బ్రహ్మరాక్షసులు, కవులను వేధించగలరు కాని; కవిత్వాన్ని పుట్టించలేరు!” అన్నది, ఆ పద్యంలోని భావం.

ఇది వినగానే, అరణ్యంలోని బ్రహ్మరాక్షసుడికి, తనకూ ఏమీ భేదం లేదని రాజు కూడా అర్థమైంది. ఆయన తన తప్పు తెలుసుకుని, సులోచనుణ్ణి కారాగారం నుంచి విడిపించి, “సులోచనా, ఈ రోజు నుంచి, నువ్వు సర్వస్వతంత్రుడివి! నీకు తోచిన విషయంపై కవిత్వం చెబుతూ, నా కొలువులోనే వుండు,” అన్నాడు.

రాజు, రాణి కూడా త్రికరణశుద్ధిగా, కవిత్వాన్నాదరించడం నేర్చుకున్నాక, సులోచనుడు, వారిరువురినీ ముఖ్యపాత్రలుగా చేసి, ఒక కావ్యం రాశాడు. ఆ కావ్యానికి రాజ్యంలో బహుళ ప్రచారం లభించింది.

ప్రతిభగల కవి చేత, అడగకుండా కావ్యం రాయించుకోగలిగిన రాజు, నిజమైన సరసుడని, సులోచను డాకావ్యంలో పేర్కొన్నాడు. ఆ విధంగా, రాజుకు గొప్పకవి, పండితపోషకుడన్న కీర్తి లభించింది.

ఎసరు మసళ్ళు

ఒక గ్రామంలో రంగయ్య, రంగమ్మ అని ఇద్దరు దంపతులుండేవారు. రంగయ్య వట్టి సోమరి. ఏ పని చేతకాదు. ఇంత తిండి తిని ఊరంతా తిరిగి వచ్చేవాడు. గయ్యాళి భార్య రంగమ్మచేత తిట్లు తిని దులిపేసుకుంటూ ఉండేవాడు.

ఒకనాడు ఇంట్లో గింజలు లేవు. రంగమ్మ వంట చెయ్యకుండా కూర్చుంది. రంగయ్య తిండి వేళకు ఇంటికి వచ్చి అన్నం పెట్టమన్నాడు. రంగమ్మ మొగుణ్ణి నానా మాటలూ అన్నది. "నీకు ఏ పని చేతకాదు. నేనీ సంసారం ఎంతకాలం ఈదగలను? ఇకనుంచీ నీవు ఏ విధంగా నైనా సరే గింజలు తేవాలి, నేను వండాలి. ఇంకో విధంగా తేలేకపోతే దొంగతనమైనా చేసి గింజలు తీసుకురా!" అన్నది.

రంగయ్య ఈ మాటలు విని కొయ్య బారిపోయి, "నన్ను దొంగతనం చెయ్య

మంటావా? అదెంత తప్పు పని! పైగా, నాకు దొంగతనం చెయ్యటం చేతకాదు కూడా." అన్నాడు.

"అదంతా కుదరదు. నేను చెప్పినట్లు చేస్తే చెయ్యి. లేకపోతే ఇదుగో చీపురు కట్ట!" అని రంగమ్మ మూలనున్న చీపురు కట్ట తీసి మొగుణ్ణి బెదిరించింది.

రంగయ్య భయపడిపోయి, "ఎక్కడ దొంగతనం చెయ్యాలో, ఎలా చెయ్యాలో కూడా నువ్వే చెప్పు." అన్నాడు.

"జాము పొద్దెక్కినాక జనం పొలాల మీద ఉంటారు. అప్పుడు నీవు ఏదో ఇంట జొరబడి గింజలు ఎత్తుకురా," అన్నది రంగమ్మ. రంగయ్య అలాగే చేయ సాగాడు. అతను ఎంతకూ రాకపోతే రంగమ్మ వీధిలోకి వచ్చి, "ఎసరు మసళ్ళు!" అని కేకపెట్టేది. రంగయ్య గింజలు దొంగిలించి వచ్చేసేవాడు.

అతను ఒకరోజు దొంగతనం చేసిన ఇంట్లో మరొక రోజు చేసేవాడుకాదు. తనకారోజు అవసరం అయిన తిండి గింజలు తప్ప, ఆ ఇంట్లో కనిపించిన మరే విలువైన వస్తువైనాసరే అతను దొంగి లించేవాడుకాదు.

ఇలా కొన్ని రోజులు జరిగాక గ్రామంలో తిండిగింజల దొంగతనం జరుగుతున్నట్టు గ్రామస్థులు పసికట్టారు. ఎలాగైనా దొంగను పట్టటానికి వాళ్ళు నిశ్చయించు కుని, తగు సన్నాహంలో రహస్యంగా కాపువేసి వున్నారు.

ఒకనాడు దొంగతనానికి రంగయ్య గ్రామపెద్ద ఇంట జొరబడ్డాడు. తిండి గింజల దొంగకోసం కాపలా వేసిన గ్రామస్థులు వెంటనే అతన్ని పట్టుకుని, ఇంటిముందు గుంజకు కట్టేశారు.

తన భర్త ఎంతకూ గింజలు తీసుకుని రాకపోయేటప్పటికి రంగమ్మ వీధిలోకి వచ్చి, "ఎసరుమసళ్ళు!" అని పెద్దగా పాలికేక పెట్టింది.

ఆ కేక వింటూనే రంగయ్య గొంతెత్తి, "గుంజకు బందిళ్ళు!" అని మారు పాలికేక పెట్టాడు.

గ్రామపెద్ద ఇదేమీ అర్థంకాక, "ఏమిటా ఇదీ?" అని అడిగాడు.

రంగయ్య జరిగినదంతా గ్రామపెద్దకు చెప్పి బోరున ఏడ్చాడు. అక్కడ చేరిన గ్రామస్థులంతా పొట్టలు చెక్కలయేలా నవ్వుకున్నారు.

గ్రామపెద్ద రంగమ్మను పిలిచి, "నీ మొగుణ్ణి పనీ పాటా చేసుకునేందుకు పురికొల్పుటానికి బదులుగా, దొంగతనానికి పురికొల్పుతావా?" అని గట్టిగా చివాట్లు పెట్టి, రంగయ్యను కూడా కష్టపడి పని చేసుకోమని గట్టిగా హెచ్చరించి, వదిలి పెట్టాడు.

అది మొదలు రంగయ్య బుద్ధి తెచ్చు కుని, దొంగతనం చేయడం మాని, పది మందితోపాటు తాను కూడా ఒళ్ళువంచి కూలీ నాలీ చేసుకుంటూ గౌరవంగా బ్రతకటం నేర్చుకున్నాడు.

నత్తనడక

సాధారణంగా మామూలు నత్త, అతివేగంగా నడిస్తే గంటకు 185 అడుగులు పయనిస్తుంది. మైక్రో డెస్పాలంటే గంటకు 0.0313 మైలు (50.8మీ॥) వేగంతో పయనిస్తుందన్న మాట!

ఖడ్గమృగం కొమ్ము

జింక, దుప్పల కొమ్ముల్లాగా ఖడ్గమృగం కొమ్ములు ఎముకలతోనో, ఎముకలవంటి పదార్థంతోనో చేయబడినవి కావు. వీటి కొమ్ములు ఒత్తబడిన వెంట్రుకలతో తయారై నవి!

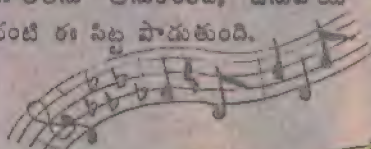
నాయకుణ్ణి అనుసరించు!

దాతుల జాతికి చెందిన పక్షిలు 'V' అకారంలో పయనిస్తాయి. ముందుపోయే పక్షిని ఇతర పక్షిలు అనుసరిస్తాయి. ముందుపోయే పక్షి కొంతసేపటికి దాని వెనక వున్న పక్షికి అవకాశమిస్తుంది. అందు వల్ల పక్షిలు గుంపునుంచి తప్పిపోకుండావుంటాయి.

కాపిపిట్ట

కాపింట్ అనే సీమపిట్టకు స్వయంగా పాదధ్వని చేతకాదు. ఇతర పక్షుల కూతలను అనుకరించి, జీవనాన్ని పంటి ఈ పిట్ట పాడుతుంది.

పాల బిస్కట్లు—
నవ్వుతూ, తుట్టుతూ పెరిగే పాపాయిలకు నేస్తం!

రుచికరమైన, పుట్టికరమైన బిస్కట్లు

బ్రిటానియా

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1987 డిసెంబర్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

Madan Gopal

P. S. Girota

★ నై పోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ ఆక్టోబర్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి: - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26

ఆగస్టు నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో: ఎందుకా దరహానం?

రెండవ పోటో: చూడు నాదొరవేషం!

వంటనవారు: 1. శ్రీశ్రీ శ్రీనివాసరావు, విజయనగరం—531201, (అం. ప్ర.)

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా: రూ. 30-00

చందా పంపవలసిన చిరునామా:

డాక్టర్ ఎజిస్సీస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు-600 026.

ఇతర దేశాల చందా వివరాలకు రాయండి:

చందమామ పబ్లికేషన్స్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు-600 026.

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

జలుబు మిమ్మల్ని విడవకుండా పీడిస్తోందా?

మామూలు మందులు జలుబుని
కేవలం కొద్ది గంటల పాటు
నిద్రపుచ్చగలవు అంతే.
ఆయుర్వేదంలో జలుబుని
పూర్తిగా పోగొట్టే ఓ అయుధం ఉంది.

మామూలు మందులు జలుబుతో పోరాడవు.
దానివల్ల వచ్చే ఇబ్బందుల్ని కా ప్పేవు మాత్రం
అజని ఉంచుతాయి.

ఆయుర్వేద త్రిశుత్ మి శరీరంలో నిరోధక
శక్తిని పెంపొందిస్తుంది. ఆ విధంగా జలుబుని
ఎదుర్కొనేలా చేస్తుంది.

మీరు త్రిశుత్ ని మొదటి జలుబు లక్షణం
తనవడగానే వాడారంటే జలుబుని నేపథ్యంగా
నిరోధించవచ్చు.

మోతాదు: ఒక్కొక్క మాత్రం చెప్పిన రోజుకీ
రెండుసార్లు.

జలుబు అప్పుడే ప్రారంభమవుతుంటే, త్రిశుత్ ఒక్కరోజు
తీసుకోండి. జలుబు దీవంగా ఉంటే త్రిశుత్ 2 1/2 రోజులు
తీసుకోండి. టి, కాపి లేదా వెచ్చటి నీటితో తీసుకోవాలి.
క్యాప్సులే మాది పూర్తి వివరాలను తాగడంగా చదవండి.

Trishun

త్రిశుత్

జలుబుకు తిరుగులేని జవాబు

జంతు ఫార్మసూటికల్ వర్క్స్ లిమిటెడ్.

గోఖలే రోడ్ పోస్ట్, దావర్, బొంబాయి 400 025.

Trikaya.ZP.2.86 TEL A

No 'flip and discard' magazine

"An issue of The Heritage is generally read more than once by its readers... usually, read in depth. Over 90% of Heritage readers preserve their copy..."

—from an IMRB survey conducted in Oct. 1986

It's an unusual magazine. It has a vision for today and tomorrow. It features ancient cities and contemporary fiction, culture and scientific developments, instead of filmstar interviews and political gossip. And it has found a growing readership, an IMRB survey reveals. Professionals, executives and their families are reading The Heritage in depth—40% from cover to cover, 42% more than half the magazine.

More than 80% of The Heritage readers are reading an issue more than once. And over 90% are slowly building their own Heritage collection.

Isn't it time you discovered why?

**THE
HERITAGE**

So much in store, month after month.

రామ్, శ్యామ్

అడవి మనుషులతో అనుభవం

PARLE

రామ్ వాళ్ళ పిన్న బాబాయి హుళంగా నుండే ద్వీపంలో నివసిస్తుంటారు. రామ్ ను శ్యామ్ ను సెలవుల్లో వచ్చి బామ్మని పిలిచారు.

సరిగ్గా అప్పుడే...

అయ్యో! బాణాలు.

ఏంయింతు చేస్తున్నాడు!

శ్యామ్ బల్లెంలా విసిరేసిన ఆ బాణం ఒక చిట్టుకు గుచ్చుకుంటుంది.

అనందంతో పరుగెత్తి వచ్చి రామ్ ను శ్యామ్ ను కలిగించుకుంటారు.

రామ్ కు శ్యామ్ కు అన్న తెలుసుకొంటుంది తిట్లు. తిమ్మకొమ్మన పాటిన్న సములు తొమ్మిది తొమ్మిది మూసరావాలని బయల్పడారు.

అడవి మనుషులు మనల్ని చూసి భయపడ్డట్టుంది.

మనం వాళ్ళ సేవలమని తెలుపుదాం. వాళ్ళ బాణానికి పాటిన్న మెక్క కట్టి వెనక్కివెళ్దాం.

అడవి మనుషులు మెల్లగా బయటికి వచ్చి పాటిన్న మెక్క చిట్టు తీసుకుంటారు. తలా ఒకటే సోట్లా వేసుకుంటారు. రుచి బాగుందంటూ గొంతులు వేస్తారు.

రామ్, శ్యామ్ లవద్ద పాటిన్న ఉంటే ఇక సేవలకు కరువా!

పాత్ర వాటిన్న

నోరూరేచే, మనుసుడేచే, మైమరిపించే.